

Извештај о самовредновању Филолошког
факултета Универзитета у Београду

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Београд, 2020.

- Стандард 1:** Стратегија обезбеђења квалитета
- Стандард 2:** Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- Стандард 3:** Систем обезбеђења квалитета
- Стандард 4:** Квалитет студијског програма
- Стандард 5:** Квалитет наставног процеса
- Стандард 6:** Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- Стандард 7:** Квалитет наставника и сарадника
- Стандард 8:** Квалитет студената
- Стандард 9:** Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- Стандард 10:** Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- Стандард 11:** Квалитет простора и опреме
- Стандард 12:** Финансирање
- Стандард 13:** Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- Стандард 14:** Систематско праћење и периодична провера квалитета
- Стандард 15:** Квалитет докторских студија

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Филолошки факултет Универзитета у Београду је у шк. 2020/2021. години усвојио Стратегију обезбеђивања квалитета, којом је утврдио трајно опредељење да систематски ради на унапређењу квалитета својих студијских програма на сва три нивоа студија, као и квалитета наставног процеса и услова у којима се настава одвија, и да тежи достизању изврности у научно-истраживачком раду кроз укључивање у јединствени европски академски простор науке и високог образовања.

Стратегију обезбеђивања квалитета ([Прилог 1.1](#)) усвојио је Савет Филолошког факултета 25.01.2021. године, по претходном усвајању овог документа на Наставно-научном већу Филолошког факултета 28.12.2020. године.

Стратегију је израдила Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, коју је Наставно-научно веће Филолошког факултета изабрало (тајним гласањем) у септембру 2020. године, а коју чине пет чланова из реда наставника и два члана из реда студената, које је изабрао Студентски парламент (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/orgани-и-тела-факултета>).

Филолошки факултет се усвајањем Стратегије обезбеђивања квалитета обавезао да континуирано ради на обезбеђивању квалитета у свим областима своје делатности. Стратегијом обезбеђивања квалитета дефинисано је следеће:

- опредељење Факултета да континуирано и систематски унапређује квалитет наставног и научног процеса, као и услова студирања, и опредељење Факултета да тежи изврности у научно-истраживачком раду;
- дугорочни циљеви за континуирано унапређивање квалитета студијских програма, наставе, научно-истраживачке делатности, издавачке делатности, стварање услова за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије, унапређивања услова за мобилност студената, наставника и ненаставног особља, развој концепта целоживотног учења, унапређење услуга из делокруга матичности факултета, као и повећање доприноса културном и академском животу националне заједнице;
- мере обезбеђења квалитета обезбеђују се низом активности: обавезним самовредновањем, унапређивањем и усаглашавањем студијских програма с актуелним програмима реномираних високошколских установа из области филолошких наука, поштовање критеријума за напредовање наставника и сарадника, улагање у научну и стручну литературу, улагање у опрему за наставу и научно-истраживачки рад, улагање у простор за рад, унапређење критеријума издавачке делатности, покретање интердисциплинарних и мултидисциплинарних пројеката, подстицање међународне сарадње и реализовање међународних научних и стручних пројеката, развијање стручних семинара у оквиру концепата целоживотног учења, подстицање студентског учешћа у комисијама, подстицање сарадње са образовним и

културним институцијама у којима се обавља студентска стручна пракса, обавеза јавног публикувања резултата вредновања квалитета на веб-сајту Факултета, као и сталног промовисања и развијања усвојене стратегије квалитета на Факултету;

- субјекти обезбеђења квалитета: сви запослени на Филолошком факултету и сви студенти, и они остварују своја права и обавезе кроз учешће у раду органа и стручних тела Факултета (Савет, Наставно-научно веће, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета);
- области обезбеђења квалитета: студијски програми, наставни процес, наставници и сарадници, студенти, наставна литература, научноистраживачки рад, сарадња, ненаставна подршка, ресурси (простор, опрема), финансирање, управљање;
- акциони план којим ће се конкретизовати активности, мере и поступци, као и субјекти обезбеђења квалитета у одређеној временској динамици.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета израдила је Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета, који је усвојило Наставно-научно веће Филолошког факултета на седници од 28.12.2020. године ([Прилог 1.3](#)).

Са Стратегијом обезбеђивања квалитета и Акционим планом за њено спровођење упознати су чланови Наставно-научног већа, студенти и ненаставно особље. Оба документа доступна су на веб-сајту Факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/dokumenta/>).

Током 2020/2021. године Филолошки факултет је интензивно радио на усаглашавању Статута и других општих аката Факултета са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, и у склопу тога на утврђивању система обезбеђења квалитета (формирање одговарајућих тела и доношење одговарајућих општих аката, о чему детаљније в. Стандарде 2 и 3). Нови Статут Филолошког факултета (бр. 3103/1 од 24.11.2020), усклађен са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, ступио је на снагу (након усвајања на Наставно-научном већу и на Савету Факултета, и по добијању сагласности Одбора за статутарна питања и Сената Универзитета у Београду) 02.12.2020. године (<http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/dokumenta/Statut%20Filoloskog%20fakulteta.pdf>).

У оквиру предузетих активности у циљу утврђивања система обезбеђења квалитета, Наставно-научно веће Филолошког факултета је донело Правилник о Већу докторских студија (бр. 753/2, 18.02.2021), Правилник о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета (бр. 1686/1-1686/2, 07.05.2021), Правилник о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе (бр. 1687/1-1687/2, 07.05.2021) и Правилник о обезбеђивању квалитета и самовредновању (бр. 1688/1-1688/2, 07.05.2021). Такође, Наставно-научно веће је изабрало чланове Већа докторских студија (бр. 1696/1, 07.05.2021) и чланове Комисије за праћење и унапређење квалитета (бр. 1947/1, 28.05.2021).

Филолошки факултет је у школској 2020/2021. години, у оквиру припрема за наредну акредитацију, спровео поступак самовредновања, у координацији Извршне

радне групе за акредитацију (која је именована одлуком в.д. декана бр. 3120/1 од 25.11.2020) и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета.

У наредном периоду Факултет ће настојати да сви субјекти за обезбеђење квалитета буду укључени у спровођење активности, редовно ће се обављати поступак самовредновања и анализираће се резултати, и континуирано ће се радити на обезбеђивању, праћењу и унапређивању квалитета.

б) SWOT анализа за стандард 1

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Доношење Стратегије обезбеђивања квалитета. +++ ➤ Дефинисање субјеката обезбеђивања квалитета. +++ ➤ Дефинисање мера обезбеђивања квалитета. +++ ➤ Дефинисање временске динамике реализације мера обезбеђивања квалитета. +++ ➤ Спровођење самовредновања. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недоволна мотивисаност наставника, ненаставног особља и студената за активније учешће у процесима и активностима обезбеђивања и унапређења квалитета. ++ ➤ Недоволна информисаност о потреби и значају развијања система обезбеђења квалитета. ++
O (Opportunities) – Могућности	T (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Интензивније промовисање Стратегије за обезбеђивање квалитета и Акционог плана за њено спровођење међу свим релевантним субјектима обезбеђења квалитета, уз указивање на права и обавезе свих субјеката. +++ ➤ Редовно праћење примене и разматрање могућности за побољшање Стратегије за обезбеђивање квалитета и Акционог плана за њено спровођење. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недоволне финансијске могућности за пуну реализацију појединих предвиђених мера обезбеђивања квалитета. ++ ➤ Честе промене прописа и усложњавање администрације у домену високог образовања. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

1. Доследно пратити реализацију Акционог плана за спровођење Стратегије за обезбеђивање квалитета и по потреби редефинисати Акциони план у циљу унапређења квалитета.
2. На основу анализе резултата спроведеног поступка самовредновања, дефинисати приоритетне циљеве за унапређење квалитета.
3. Континуирано радити на изградњи и развијању система обезбеђивања квалитета.

4. У редовним циклусима преиспитивати и унапређивати Стратегију обезбеђивања квалитета и друге повезане документе који се односе на обезбеђење квалитета.
5. Дугорочно планирати финансијска средства потребна за реализацију предвиђених мера и активности у циљу унапређења квалитета.
6. Редовно информисати и мотивисати све релевантне субјекте за активније учешће у систему обезбеђивања квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама (уколико их је било)

СТАНДАРД 2: НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена

Филолошки факултет је, у склопу активности које је током шк. 2020/2021. године предузео на плану успостављања система обезбеђења квалитета, утврдио начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности (о чему в. и опис стандарда 1 и 3).

Основни акт којим су утврђени начини и поступци за обезбеђење квалитета је Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета Филолошког факултета за 2021. годину, који је, на предлог Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, усвојило Наставно-научно веће Филолошког факултета на седници од 28.12.2020. године. У Акционом плану су, према стандардима за самовредновање који су утврђени Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање („Службени гласник РС“, бр. 13/2019), прецизирани начини и поступци за обезбеђење квалитета за сваку област обезбеђења квалитета дефинисану Стратегијом, као и одговарајући субјекти у систему обезбеђења квалитета Факултета који треба да спроведу предвиђене мере и поступке, те временска динамика за реализацију предвиђених мера и поступака.

Филолошки факултет је, на седници Наставно-научног већа од 26.04.2021. године, донео Правилник о обезбеђивању квалитета и самовредновању (бр. 1688/1-1688/2, 07.05.2021), којим се утврђује систем обезбеђења квалитета и регулишу се систематско праћење и периодичне провере квалитета рада Филолошког факултета, као и Правилник о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета (бр. 1686/1-1686/2, 07.05.2021) и Правилник о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе (бр. 1687/1-1687/2, 07.05.2021).

Сви наведени документи, којима се уређују стандарди и поступци за обезбеђење, праћење и унапређење квалитета, јавно су доступни на веб-сајту Филолошког факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/dokumenta/>).

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе дефинисане су новим Статутом Филолошког факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/dokumenta/Statut%20Filoloskog%20fakulteta.pdf>), који је усклађен са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, као стална тела које образује Наставно-научно веће. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, која је изабрана и конституисана у септембру 2020. године, израдила је Стратегију обезбеђивања квалитета и Акциони план за њено спровођење, које су усвојили надлежни органи Филолошког факултета. Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе изабрана је на седници Наставно-научног већа у мају 2021. године.

Филолошки факултет је у претходним акредитационим циклусима добијао потврду постигнутих стандарда квалитета и опредељен је да убудуће редовно и систематски преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

б) SWOT анализа за стандард 2

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Доношење докумената којима се утврђују стандарди квалитета, надлежности субјеката у систему обезбеђења квалитета, као и начини, поступци и план рада за обезбеђење квалитета (Стратегија обезбеђивања квалитета, Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета, Правилник о обезбеђивању квалитета и самовредновању, Правилник о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, Правилник о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе). +++ ➤ Јавна доступност докумената који регулишу процес обезбеђења квалитета .+++ ➤ Утврђене надлежности сваког од субјеката обезбеђења квалитета и дефинисање конкретних поступака и мера, као и рокова за њихово спровођење. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна повезаност и координација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета. ++ ➤ Недовољна мотивисаност наставника, ненаставног особља и студената за активније учешће у процесу обезбеђивања и унапређења квалитета. ++
O (Opportunities) – Могућности	T (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Интензивирање информисања, сарадње и координације свих субјеката у систему обезбеђења квалитета. ++ ➤ Редовно праћење спровођења процеса обезбеђивања квалитета и преиспитивање адекватности и ефикасности предвиђених начина и поступака за његову реализацију, у циљу унапређења квалитета свих аспеката функционисања Факултета (студијски програми, наставни процес, научноистраживачки рад, управљање, ненаставна подршка и др). ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Неусклађеност рада и занемаривање обавеза појединих субјеката у процесу обезбеђења и унапређења квалитета. ++ ➤ Недовољна финансијска средства за реализацију појединих предвиђених мера обезбеђивања квалитета. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

1. Учврстити сарадњу и побољшати координацију у раду свих субјеката за обезбеђење квалитета (наставници, сарадници, студенти, стручни органи и тела, стручне службе, орган пословођења и орган управљања).

2. Поступке прикупљања и анализе података о спровођењу усвојених стандарда квалитета треба учинити ефикаснијим.
3. Редовно пратити реализацију предвиђених циљева, начина и поступака обезбеђења квалитета и периодично преиспитивати и редефинисати процедуре и план рада, уз одговарајуће планирање финансијских средства потребних за реализацију предвиђених мера и активности у циљу унапређења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе и Одлука

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена

Систем обезбеђења квалитета на Филолошком факултету Универзитета у Београду дефинисан је Статутом Филолошког факултета, Стратегијом обезбеђивања квалитета, Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета, Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању, Правилником о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета и Правилником о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/dokumenta/>). Овим општим актима, који су донети током 2020/2021. године у склопу процеса усаглашавања факултетских прописа са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, утврђени су послови и задаци наставника, сарадника, студената, факултетских органа и стручних тела као субјеката обезбеђења квалитета (о чему в. и опис стандарда 1 и 2).

У оквиру система обезбеђења квалитета, дефинисане су, као стална стручна и саветодавна тела Наставно-научног већа Филолошког факултета, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе; њихове надлежности, састав, начин избора и рад регулисани су одговарајућим правилницима (Прилог 3.1). Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета изабрана је одлуком Наставно-научног већа бр. 2152/1 од 14.09.2020. године. Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе изабрана је одлуком Наставно-научног већа 1947/1 од 28.05.2021. године. У састав обе ове комисије поред чланова из редова наставника улазе и чланови из редова студената које бира Студентски парламент.

Студенти учествују у систему обезбеђења квалитета кроз ангажовање у раду Студентског парламента, именовање студентских представника у органима и стручним телима Факултета (укључујући Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе), и учешће у периодичним анкетама којима се вреднују квалитет педагошког рада наставника, квалитет наставног процеса, квалитет рада органа управљања и стручних служби. Према Статуту Факултета (чл. 35), а у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, када се одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСП бодова, састав стручних органа и њихових тела проширује се за 20% представника студената, које бира Студентски парламент Факултета.

Крајем зимског семестра школске 2020/21. године Филолошки факултет је, у оквиру поступка самовредновања, у координацији Извршне радне групе за акредитацију (која је именована одлуком в.д. декана бр. 3120/1 од 25.11.2020) и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, обавио опсежно анкетање студената о квалитету наставног процеса и о квалитету рада органа управљања и рада стручних служби, као и анкетање дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, и анкетање послодаваца о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца. Анализа резултата спроведених анкета дата је у

одговарајућих прилозима у оквиру стандарда 4 – Квалитет студијског програма ([Прилог 4.1](#): Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења; [Прилог 4.2](#): Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца), стандарда 5 – Квалитет наставног процеса ([Прилог 5.1](#): Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса) и стандарда 10 – Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке ([Прилог 10.2](#): Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби), а на основу резултата анкета формулисане су корективне и превентивне мере сумиране у [Прилогу 3.3](#).

Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Филолошког факултета за 2021. годину предвиђено је, између осталог, да се, у оквиру изградње организационе структуре за обезбеђење квалитета, осигура стална административна и информатичка подршка Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, у виду одржавања електронске базе свих израђених, прикупљених и обрађених докумената и података у поступку самовредновања.

Филолошки факултет редовно прикупља и анализира опште податке који се односе на квалитет студија, за све нивое студија и све студијске програме (просечна дужина трајања студија, проценат дипломираних студената, број остварених ЕСПБ по годинама студија, стопа одустајања од студија, просечне оцене студената и др).

Факултет ће настојати да убудуће редовно прати и процењује примену предвиђених активности и поступака у оквиру система обезбеђења квалитета и да на основу будућих увида даље унапређује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

б) SWOT анализа за стандард 3

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Систем и организациона структура обезбеђења квалитета дефинисани су одговарајућим општим актима Филолошког факултета, којима су јасно утврђене надлежности субјеката обезбеђења квалитета. +++ ➤ Дефинисање и формирање Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе као сталних тела Наставно-научног већа Филолошког факултета. +++ ➤ У процесе и активности путем којих се остварује функционисање система обезбеђења квалитета укључени су и наставници и студенти. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Незаинтересованост студената за учешће у систему обезбеђења квалитета (недовољно учешће студената у раду Студентског парламента, непреузимање иницијативе у вези с дефинисањем предлога корективних мера и сл.). ++ ➤ Неповећење студената у анонимност и сврсисходност анкета. +++ ➤ Недовољна мотивисаност наставника за учешће у процесима и активностима у оквиру система обезбеђења квалитета. ++

О (Opportunities) – Могућности	Т (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Јачање сарадње између студената и Студентског парламента, Студентског парламента и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, и других субјеката у систему обезбеђења квалитета. +++ ➤ Доношење и спровођење корективних и превентивних мера у циљу унапређења квалитета на основу анализе резултата анкета и других параметара добијених у оквиру поступка самовредновања. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно обухватан увид свих субјеката обезбеђења квалитета у процесу и активности обезбеђења и унапређења квалитета. ++ ➤ Административно усложњавање поступака за обезбеђење и унапређење квалитета и преобимност предвиђене документације не доприносе унапређењу квалитета. ++ ➤ Обезбеђење и унапређење квалитета није у довољној мери остварљиво без адекватне финансијске подршке. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

1. Ефикасније информисати све субјекте обезбеђења квалитета, и посебно студенте, у сарадњи са Студентским парламентом, о потреби активнијег укључивања у систем обезбеђења и унапређења квалитета.
2. Интензивирати сарадњу Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе са стручним службама Филолошког факултета, и са Студентским парламентом, како би се промовисало анкетање студената и указало на анонимност анкета и на њихову сврсисходност у систему обезбеђења и унапређења квалитета.
3. Планирати финансијска средства за потпунију реализацију процеса обезбеђења и унапређења квалитета.
4. Редовно пратити и анализирати примену предвиђених поступака обезбеђења квалитета и на основу стечених увида унапређивати организациону структуру и ефикасност система за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

На Филолошком факултету тренутно се реализује једанаест студијских програма који су акредитовани 2015. односно 2016. године ([Табела 4.1](#)):

- **четири студијска програма основних академских студија у трајању од 4 године (240 ЕСПБ)**
  - Српски језик и књижевност
  - Српска књижевност и језик
  - Српска књижевност и језик са компаратистиком
  - Језик, књижевност, култура (25 профила)
    - Албански језик, књижевност, култура
    - Арапски језик, књижевност, култура
    - Библиотекарство и информатика
    - Библиотекарство и информатика са страним језиком
    - Бугарски језик, књижевност, култура
    - Грчки језик, књижевност, култура
    - Енглески језик, књижевност, култура
    - Италијански језик, књижевност, култура
    - Јапански језик, књижевност, култура
    - Кинески језик, књижевност, култура
    - Мађарски језик, књижевност, култура
    - Немачки језик, књижевност, култура
    - Општа књижевност и теорија књижевности
    - Општа лингвистика са страним језиком
    - Пољски језик, књижевност, култура
    - Румунски језик, књижевност, култура
    - Руски језик, књижевност, култура
    - Скандинавски језици, књижевности, културе
    - Словачки језик, књижевност, култура
    - Турски језик, књижевност, култура
    - Украјински језик, књижевност, култура
    - Француски језик, књижевност, култура
    - Холандски језик, књижевност, култура
    - Чешки језик, књижевност, култура
    - Шпански језик, хиспанске књижевности, култура
- **шест студијских програма мастер академских студија:**
  - пет у трајању од 1 године (60 ЕСПБ)
    - Српски језик
    - Српска књижевност
    - Језик, књижевност, култура

- Културе у дијалогу
  - Српски језик као страни
- један у трајању од 2 године (120 ЕСПБ)
  - Конференцијско, стручно и аудиовизуелно превођење
- **један студијски програм докторских студија** у трајању од 3 године (180 ЕСПБ):
  - Језик, књижевност, култура

Сваки студијски програм има јасно дефинисане циљеве, исходе, услове за упис и потребно време за реализацију студија, јасно представљен курикулум, листу обавезних и изборних предмета, начин извођења студија, недељни, семестрални и укупни број часова активне наставе, вредност сваког предмета исказану ЕСПБ бодовима, вредност завршног рада, односно докторске дисертације и друга питања од значаја за извођење студијског програма. Информације о условима за упис сваког студијског програма доступне су на веб-сајту Факултета, а структура ОАС студијских програма са листама обавезних и изборних предмета студентима су доступне у Информатору Факултета, као и на веб-сајту Факултета. Факултет од школске 2020/2021. год. има и посебну брошуру намењену будућим студентима, у којој су на разумљив и приступачан начин дате основне информације о садржају пријемног испита, начину конкурисања, рангирања студената и уписа на сваки од студијских програма.

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Српски језик и књижевност

Кроз понуђене обавезне и изборне предмете овог студијског програма студентима се омогућава да у целини овладају српским језичким стандардом, историјом језика, историјом књижевности, теоријом књижевности и прегледом књижевности од старе до савремене.

Циљеви: образовање филолога из области српског језика и књижевности за обављање послова у културним и научним институцијама, медијима и образовању.

Исходи: студенти ће стећи потребна знања и вештине за обављање послова у културним, научним, медијским и издавачким институцијама (радио, телевизија, научни институти, издавачке куће, позоришта, културни центри, службе за односе са јавношћу и др.), као и за обављање послова професора српског језика и књижевности у основним и средњим школама;

Српска књижевност и језик

Студијски програм је конципиран тако да студенти стичу знања о српској књижевности и српском језику у дијахроној и синхроној равни, као и о књижевности, од старе до савремене, и теорији књижевности. Српска књижевност изучава се и тумачи у књижевноисторијском следу, а студенти се упознају и са развојем српске књижевнокритичке и научне мисли. Настава српског језика обухвата све водеће

области науке о језику. Трећу групу предмета чине курсеви методике наставе књижевности и српског језика.

Циљеви: студиозно упознавање историјског развоја и поетике српске књижевности, књижевнаучне методологије, историје књижевности и језика, опште лингвистике и стандардног српског језика, као и методике наставе у области књижевности и српског језика; најталентованији студенти се такође оспособљавају за бављење научним и истраживачким радом, чиме се континуирано ствара научни подмладак, способност примене научних метода и поступака у процесу истраживања, развој критичког мишљења и дедуктивног приступа у истраживачком процесу; способност примене стечених теоријских знања у пракси.

Исходи: студенти ће моћи стечена знања да примењују у обављању послова у културним, образовним, издавачким институцијама; поседоваће компетенције за образовно-васпитни рад у настави српског језика и књижевности и ваннаставним активностима на основношколском и средњошколском нивоу.

Српска књижевност и језик са компаратистиком

Студијски програм је осмишљен тако да студенти стичу знања из српске књижевности и књижевне компаратистике. У контексту међународних интеграција ове студије омогућавају да се проучи како су се друге културе повезале са нашом традицијом. Студијски програм обухвата изучавање историје и поетика српске књижевности, као и њихов компаративни контекст. У студијској области српског језика студенти упознају историју српског језика и писма и савремени српски језик. Трећу групу предмета чине курсеви методике наставе књижевности и српског језика.

Циљеви: упознавање историје и поетике српске књижевности; стицање знања о општој књижевности и јужнословенским књижевностима; стицање знања из области историје језика, опште лингвистике и стандардног српског језика; способност примене научних метода и поступака у процесу истраживања, развој критичког мишљења и дедуктивног приступа у истраживачком процесу; способност примене стечених теоријских знања у пракси.

Исходи: студенти ће моћи да стечена знања примењују у обављању послова у струци, у културној, образовној, издавачкој делатности; поседоваће компетенције за обављање послова и задатака професора српског језика и књижевности на основношколском и средњешколском нивоу.

Језик, књижевност, култура

Студијски програм је настао структурним интегрисањем наставе појединачних језика, књижевности и култура, библиотекарства и информатике, опште лингвистике и опште књижевности и теорије књижевности. Студијски програм образује филологе различитих усмерења и библиотекар-информатичаре, обједињујући делатност високог образовања и научноистраживачку делатност, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Циљеви: стицање основних теоријских и примењених знања из страних језика и књижевности, лингвистике, науке о књижевности, културологије, библиотекарства (студенти избором модула бирају један од следећих језика (с одговарајућом књижевношћу), односно подручја за главни предмет својих студија: енглески језик, руски језик, немачки језик, француски језик, италијански језик, шпански језик, пољски језик, чешки језик, словачки језик, украјински језик, бугарски језик, румунски језик, скандинавске језике, арапски језик, турски језик, јапански језик, кинески језик, албански језик, грчки језик, мађарски језик, холандски језик, општу књижевност и теорију књижевности, општу лингвистику, или библиотекарство и информатику), методике наставе страних језика; способност примене научних метода и поступака у процесу истраживања, развој критичког мишљења и дедуктивног приступа у истраживачком процесу; способност примене стечених теоријских знања у пракси.

Исходи: способност дефинисања и решавања конкретних проблема у области језика, књижевности, културе, као и способност компаративне анализе; знање најмање два страна језика; оспособљеност за рад у области публицистике, преводаштва, образовања, библиотекарства и културе, као и у свим другим областима у којима је потребно познавање страних језика, књижевности и култура.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Наставним садржајима мастер студија надограђују се знања стечена на основним академским студијама у одговарајућим областима. Студенти похађају предмете којима спецификују знања стечена на основним студијама, а такође стичу знања о облицима академског истраживачког рада која ће применити приликом израде дипломског академског рада.

Српски језик

На мастер студијама омогућује се упознавање са савременим лингвистичким теоријским и методолошким приступом у фундаменталним областима науке о српском језику. Студенти се кроз практична вежбања оспособљавају да стечена знања примењују у научном и стручном бављењу српским језиком.

Српска књижевност

Студенти имају могућност да, према комбиновању изборних курсева на мастер студијама, спецификују своја интересовања у посебним областима: српска књижевност (историја и поетика), компаратистика (јужнословенска и општа) и методика наставе књижевности. Мастер студије подразумевају упознавање студената са елементима технике научног рада, овладавање методолошким аспектом научног рада, као и специјализацију која зависи од области филолошких наука коју сваки студент бира.

Језик, књижевност, култура

Овај студијски програм обезбеђује стицање специфичних знања и вештина потребних за успешно обављање стручне делатности у областима публицистике, превођења, библиотекарства, образовања, као и за наставак научно-истраживачког рада у областима науке о језику, науке о књижевности или студија културе. Техника академског писања обавезан је заједнички предмет свим студентима. Избором предмета студенти се усмеравају према различитим језицима / књижевностима / културама, тј. према општој књижевности, општој лингвистици или библиотекарству и информатици.

Конференцијско, стручно и аудио-визуелно превођење

Студијски програм образује стручњаке за усмено и писано превођење, пружајући им научна и стручна знања и вештине усклађене са потребама друштва и пројектованим друштвеним развојем, како у погледу европских интеграција Републике Србије, тако и кад је реч о потребама одржања мултикултурног друштва. Похађањем овог студијског програма студенти стичу компетенције за професије које су неопходне у свим делатностима у јавном и приватном сектору у којима се указује потреба за преводиоцима енглеског/немачког/француског/руског језика и у свим другим делатностима у јавном и приватном сектору у којима се указује потреба за темељним познавањем енглеског/немачког/француског језика и преводилачких вештина.

Културе у дијалогу

Студијски програм образује кандидате чије претходно образовање није нужно филолошко, већ су својим интересовањима или професијом након дипломирања на другом факултету спознали потребу за компаративним студијама, односа српске са другим културама, за различитим пољима којима се широка област културе дефинише. У друштву које је мултилингвално и мултикултурално, и у којем се негује концепт целоживотног образовања, мастер овог типа намењен је студентима заинтересованим за интеркултуролошке релације, као и страним студентима и појединцима запосленим у дипломатији.

Српски језик као страни

Похађањем овог студијског програма студент стиче знања о језичким и културним специфичностима српског језика, унапређује методичка знања о усвајању српског језика као страног, стиче знања о начину извођења наставе српског језика страним студентима, постаје компетентан да прилагођава методе обучавања српском језику, као страном, у зависности од језичке базе говорника, да сам у пракси развија говорну компетенцију странца, као и да подучава предаваче/лекторе који странцима предају српски језик.

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Језик, књижевност, култура

Постдипломске докторске студије из језика, књижевности и културе припадају подручју друштвено-хуманистичких наука, пољу филологије, и то у следећим ужим научним областима: филолошке науке, наука о језику, наука о књижевности, теорија и историја књижевности, упоредна књижевност, методика наставе језика, методика наставе књижевности, примењена лингвистика, преводилаштво, културологија, комуникологија, библиотекаство, као и у другим ужим научним областима у пољу филологије. Ове студије су заједничке за све катедре Факултета. Студијски програм организован је тако да у прве две године студент слуша одређен број теоријских предмета општег карактера и одређен број предмета ужег усмерења, везаног за подручје истраживања из ког ће радити докторску дисертацију. Студенти имају могућност избора између пет модула: Језик, Српски језик, Књижевност, Српска књижевност и Култура. На сваком модулу обавезан је један предмет (Савремени токови у лингвистици на модулу Језик, Књижевне теорије на модулу Књижевност, Упоредна граматика индоевропских језика на модулу Српски језик, Теорија у проучавању српске књижевности на модулу Српска књижевност, и Савремене студије културе I на модулу Култура), док изборне предмете студенти бирају у складу са својим истраживачким усмерењем. Могућност избора групе предмета указује на отвореност, флексибилност и прилагодљивост студија интересовању појединца и професионалним потребама кандидата. По завршетку овог студијског програма стичу се следеће компетенције: оспособљеност за бављење научно-истраживачким радом, припремљеност за постдокторска усавршавања у земљи и иностранству и запошљавање у јавном и приватном сектору, а студент би требало да поседује компетенције да ради у научним, наставним, образовно-васпитним установама, као и у установама културе, у библиотекама, архивима и музејима, на уметничким академијама, у позоришним и филмским установама, институтима за књижевност и језик, филм и позориште, државној и локалној управи, посебно у сектору културе и образовања, дипломатији и медијима (штампи, радију и телевизији).

Према Статуту Факултета, Већа катедара предлажу студијске програме или делове студијских програма из делокруга рада катедара. Наставници и сарадници ангажовани на предмету дефинишу исходе учења појединих предмета, док је усклађивање, интегрисање и надовезивање исхода учења различитих предмета у оквиру студијских програма задатак Већа катедара. У том поступку, Већа катедара разматрају и анализирају циљеве програма и процењују њихову оправданост и савременост, као и усклађеност са стандардима, заступљеност предмета по различитим типовима, потребу за увођењем нових предмета у складу са развојем струке, итд. Води се рачуна и о томе да курикулум студијског програма подстиче студенте на активно укључивање у наставни процес, критичко и стваралачко мишљење, решавање проблема, трансфер и примену стечених знања и вештина. Већа катедара, такође, прате и међународне стандарде у областима које спадају у делокруг рада катедре и приликом утврђивања предлога студијског програма процењују његову усклађеност са сличним

репрезентативним програмима са иностраних универзитета. Предложене студијске програме затим разматра Наставно-научно веће, као главни стручни орган Факултета, водећи рачуна о усклађености програма и његових циљева са циљевима рада Факултета.

Приликом доношења студијског програма стручни органи посебну пажњу посвећују усклађивању наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. При одређивању броја ЕСП бодова за сваки наставни предмет процењују се сви видови ангажовања предвиђени спецификацијом предмета: време проведено на активној настави и осталим облицима наставе, време потребно за израду задатака, колоквијума и других облика предиспитних обавеза, време потребно за савладавање литературе, те време потребно за израду, односно полагање завршног испита, те се укупно ангажовање изражава ЕСП бодовима, узимајући време од 28 сати ангажовања као приближну вредност једног ЕСП бода.

Тако је, на пример, силабусом предмета *Савремени енглески језик Г-6*, на студијском програму ОАС *Језик, књижевност, култура*, као исход предвиђено да студент влада рецептивним и продуктивним језичким вештинама (читање, слушање, писање, говорење) до нивоа комуникативне компетенције Ц2.2. У складу с оваквим исходима су и предвиђене методе извођења наставе, усмерене на интеракцију и практичан рад, а у недељном фонду часова доминантна је практична настава (један час предавања и седам часова вежбања недељно). Најзад, у структури оцене знања највећи број поена припада предиспитним обавезама (70 поена), чиме се студенти додатно мотивишу за редовно праћење и активно учествовање у настави.

Филолошки факултет прати и проверава циљеве и структуру студијских програма, као и радно оптерећење студената на начин који је прописан општим актима факултета и у коме учествује више стручних органа и тела Факултета.

Факултет од маја 2021. год. има Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе, чији је задатак да редовно и систематски анализира ефикасност студирања и врши евалуацију стицања ЕСПБ, предлаже мере и активности за унапређење квалитета наставе, као и доношење општих аката у вези с праћењем и унапређењем квалитета наставе. Осим седам наставника, у састав ове комисије улазе и два студента, што обезбеђује различите перспективе у сагледавању ефикасности студирања и вредновању стицања ЕСПБ, као и у предлагању корективних мера.

Због потребе осавремењавања садржаја студијских програма у складу са новим научним и стручним сазнањима и њихове упоредивости са курикулумима сродних студијских програма страних високо-школских установа, могуће су извесне промене у садржајима предмета на почетку школске године. Промене се претежно односе на измене у препорученој литератури, уколико је потребно њено ажурирање, у складу са издавањем нових уџбеника и остале пратеће литературе, електронских публикација доступних путем Интернета или научно-стручних радова из часописа и са конференција. У складу са изменом литературе, долази и до извесне промене у садржају предмета, што је у функцији праћења нових сазнања и достигнућа у оквиру одређене научне области и струке. Промене у садржају предмета не прелазе више од 20% акредитованог садржаја, што је у складу са препорукама КАПКа.

Наставници и сарадници Филолошког факултета који држе наставу на предметима у оквиру студијских програма компетентни су за извођење наставе из датог предмета, о чему сведоче њихове референце и област за коју су изабрани. Они континуирано учествују у различитим облицима едукације и унапређивања знања из своје области кроз истраживања, пројекте, семинаре, међународне размене наставног особља.

За проверу и обезбеђење квалитета наставе на докторским студијама, разматрање могућности за унапређење наставе на докторским студијама или предлагање корективних мера, од априла 2021. год. задужено је Веће докторских студија Филолошког факултета чији рад је регулисан Правилником о Већу докторских студија ([Прилог 15.3](#)). Веће докторских студија упућује одговарајуће предлоге Научно-наставном већу или декану.

Студенти учествују у оцењивању и осигуравању квалитета студијских програма и праћењу постигнутих исхода учења. Периодично прикупљање мишљења и повратних информација од студената предвиђено је Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању Филолошког факултета ([Прилог 2.1](#)). На крају сваког семестра/школске године предвиђено је да студенти попуне анкету о вредновању педагошког рада наставника, а предвиђено је да се анкета о квалитету наставног процеса и процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби спроводи најмање једном у три године.

У анкетирању дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, спроведеном у децембру 2020. год, учествовало је 506 студената мастер академских студија и 48 студената докторских академских студија. Резултати анкете ([Прилог 4.1.](#)) показују да су све тврдње, осим једне, којима су испитивани квалитет студијског програма и постигнути исходи учења, оцењене натпросечно. Тврдње које су добиле више оцене односе се на: то да су предавања и вежбе у функцији савладавања градива, усвојеност знања и вештина за наставак студија, задовољство садржајем студијског програма и усаглашеност стечених знања и вештина са захтевима рада у струци. Ниже оцењене тврдње односе се на усаглашеност ЕСП бодова које носи курс са временом потребним за савладавање градива тог курса, конкурентност на тржишту рада и добар однос теоријске и практичне наставе. Најлошије оцењена тврдња у анкети од стране студената, односи се на усаглашеност програма по коме студирају са програмима европских универзитета. Резултати спроведене анкете дипломираних студената указују на добре стране, али и слабости постојећих студијских програма и одређују смер у коме треба радити на њиховом кориговању и унапређењу.

Релевантне информације о професионалним и стручним компетенцијама које поседују студенти када заврше студије на Филолошком факултету, као и о могућностима њиховог запошљавања и даљег школовања добијају се на основу повремених анкетирања послодаваца и праћења каријере некадашњих студената. Анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама студената дистрибуирана је крајем 2020. и почетком 2021. године установама, институцијама, организацијама и компанијама различитих профила који запошљавају дипломиране

студенте Филолошког факултета у Београду. У анкети је учествовало 23 послодавца: научно-образовне установе (факултети, средње школе, установе неформалног образовања, институти), установе културе (културни центри, библиотеке), маркетиншке агенције, медијске куће, компаније. На основу резултата анкете ([Прилог 4.2.](#)), може се закључити да су послодавци задовољни компетенцијама које поседују њихови запослени који су завршили Филолошки факултет: све тврдње у анкети биле су високо оцењене на скали процена (на петостепеној скали, скорови преко 4). Највише оцењене тврдње односе се на то да бивши студенти Филолошког факултета поседују стручна знања, поседују одговарајуће дигиталне вештине, имају развијене вештине критичког мишљења и поседују вештине за сарадњу и тимски рад. Послодавци су имали прилику да кроз одговор на отворено питање сугеришу која знања и вештине би Филолошки факултет требало да унапреди код својих студената. На тај начин добијене су додатне конкретне смернице за унапређивање компетенција студената Филолошког факултета.

Статутом Филолошког факултета, у складу са законом, предвиђено је да Факултет има Савет послодаваца који именује Наставно-научно веће, а чији се састав, начин рада и надлежност уређују општим актом Факултета. Сврха овог савета је учествовање у развоју или прилагођавању студијских програма Факултета у складу са потребама тржишта рада.

Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању Филолошког факултета (који је донет у мају 2021, године) предвиђено је да резултате анкета анализира Комисија за самовредновање у чијем саставу су Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. Корективне мере и друге препоруке која ова тела донесу разматрају и спроводе Већа катедара и Наставно-научно веће, као стручни органи факултета. Резултати анкете о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења и анкете о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама студената представљају део Извештаја о самовредновању и оцењивању рада Факултета, и део су стратегије унапређивања квалитета студијских програма у оквиру новог циклуса акредитације.

б) SWOT анализа за стандард 4

S - (Strenghts): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Информације о студијским програмима и предметима јавно су доступне, на званичној веб-сајту Факултета и веб-страницама катедара које их реализују. +++ ➤ Добра усклађеност циљева, садржаја студијских програма и исхода учења. +++ ➤ Повратне информације од послодаваца говоре о њиховом задовољству 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Један број студената не завршава студије у прописаном року. ++ ➤ Један број студената докторских студија одустаје од студија. ++ ➤ Пасивност и статичност неких наставника у погледу осавремењавања садржаја предмета. + ➤ Перцепција студената о неусклађености оптерећења на неким предметима и броја

<p>постојећим компетенцијама студената Филолошког факултета. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Све већи број студената и наставника/сарадника који конкуришу за програме мобилности и размене са страним универзитетима. ++ ➤ Висок проценат студената успева да заврши мастер студије у законски предвиђеном року. +++ 	<p>ЕСПБ који они носе. +</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Перцепција студената о неусклађености студијских програма Факултета са програмима европских универзитета. +
<p>О – (Opportunities): Могућности</p>	<p>Т – (Threats): Опасности</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Процес самовредновања студијских програма представља повод и могућност да се студијски програми анализирају, ревидирају и иновирају у складу са искуствима из протеклог акредитационог циклуса и новим препознатим потребама. +++ ➤ Стручно усавршавање наставника у области примене савремених технологија у настави. ++ ➤ Континуирано осавремењавање студијских програма. ++ ➤ Интензивирање контакта са послодавцима и Националном службом за запошљавање ради унапређења компетенција студената у складу са потребама тржишта рада. ++ ➤ Одржавање контакта са бившим студентима преко удружења Алумни Филолошког факултета ради добијања информација о запошљивости и професионалним каријерама бивших студената. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно предзнање ученика који се уписују на Филолошки факултет. ++ ➤ Одлив студената Филолошког факултета на мастер и докторске студије у иностранство. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

1. Рад на унапређивању студијских програма у духу афирмисања друштвено-хуманистичког образовања које обједињује теоријска знања и практичне вештине за обављање широког дијапазона послова на тржишту рада.
2. Систематичније радити на процени усклађености реалног оптерећења студената на одређеним предметима и броја ЕСП бодова које они носе.
3. Уважавање мишљења дипломираних студената о предностима и недостацима студијских програма приликом ажурирања постојећих студијских програма.

4. Испитати и размотрити факторе који доводе до продуженог студирања на основним студијама и предузети корективне мере уколико је могуће.
5. Испитати и размотрити факторе који доводе до одустајања студената од докторских студија и предузети корективне мере уколико је могуће.
6. Квалитет студената мастер и докторских студија приказати листом објављених радова и радити на прављењу репозиторијума тих радова.
7. Интензивније радити на усаглашавању студијских програма Факултета са програмима европских универзитета.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

а) Опис стања, анализа и процена Стандарда 5

Структура основних академских студија Филолошког факултета веома је сложена јер у оквиру њега постоје четири паралелна студијска програма, и у оквиру једног од њих (*Језик, књижевност, култура*) 25 студијских профила. Из тог разлога је временска и просторна организација и координација наставног процеса, као и праћење квалитета његове реализације, врло комплексно.

Пре почетка сваке школске године на Филолошком факултету у Београду формира се календар рада, који усваја Наставно-научно веће Факултета. Календаром су јасно одређене радне недеље, периоди пријаве испита, испитни рокови, као и празници и распусти, када се настава не одржава. Календар рада доступан је на сајту Факултета у току целе године (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/nastava/kalendar/>).

Настава на Факултету организована је по семестрима, у складу са Статутом Факултета, календаром рада и распоредом часова и испита. Приликом формирања плана и распореда наставе (предавања, вежби, консултација), на почетку сваког семестра, поред усклађивања просторних и временских ресурса, води се рачуна да они буду компактни и добро организовани и из перспективе студената. Као параметри добро направљеног распореда узимају се: број часова у току радног дана и радне недеље, усклађеност часова предавања и вежби, усклађеност распореда часова са бројем студената по групама, одсуство великих пауза између различитих блокова предавања и вежби, као и одсуство преклапања изборних предмета.

Студенти се на почетку семестра обавештавају о распореду часова његовим објављивањем на веб-сајту Факултета и на огласним таблама у згради Факултета, тј. интернет странама катедара. Информације о времену одржавања консултација наставника и сарадника објављене су на вратима кабинета наставника и сарадника, на Мудл страницама предмета и на веб-сајту Факултета (преко линкова на појединачне катедре).

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и студентима учини доступним план рада који укључује:

- основне податке о предмету: назив, семестар, број ЕСПБ, услови;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Наведени план рада за сваки предмет студенти могу преузети како на матичним катедрама, тако и на веб-сајту Факултета или на посебним веб-сајтовима посвећеним

појединим предметима, а један број наставника и сарадника на Мудл страницама својих предмета остављају план рада по недељама, списак литературе и, уколико је доступна у електронској форми, литературу неопходну за праћење наставе и полагање испита.

Оквирни распоред полагања испита предлаже се на почетку академске године за све испитне рокове и објављује на сајту Факултета, тј. катедре, као и на огласним таблама. У процесу прављења распореда испита, води се рачуна о временском размаку између испита и одсуству преклапања испита из предмета са матичне катедре и изборних предмета са исте године, а разматра се и потенцијално оптерећење студената у испитном року. Све промене које се из објективних разлога уносе у распоред полагања испита објављују се благовремено.

Студентима основних и мастер академских студија омогућено је електронско пријављивање испита путем Студентског сервиса (е-студент), што у великој мери оптимизује и аутоматизује процес пријаве испита и омогућава ефикасну корекцију грешака уколико до њих дође. Наставницима и сарадницима је такође доступан електронски сервис (е-запослени), путем којег имају увид у списак студената који прате наставу на њиховим предметима, списак студената пријављених у датом испитном року, пријављене теме завршних радова. Путем тог сервиса наставници и сарадници уносе у електронску базу резултате предиспитних активности и оцене након испита. Све ове могућности електронских сервиса доприносе ефикаснијем и квалитетнијем извођењу наставног процеса и редовном ажурирању информација на тако великом факултету као што је Филолошки.

Наставници и сарадници конципирају наставу тако да буде интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на критичко мишљење и креативност, као и трансфер и примену стечених знања у различитим академским и неакадемским ситуацијама. Кроз наставу се подстиче иницијатива и аутономија студената, али ради и на развијању њихових социјалних вештина и сарадње кроз рад у паровима и групама, било на часу, било кроз неки други облик рада на предиспитним обавезама. Кроз групни рад студенти унапређују вештине комуникације, дискусије, аргументовања, развијају флексибилност у мишљењу и толеранцију на другачије мишљење, преиспитују своје и туђе идеје и ставове, уче да адекватно решавају конфликте. Групни рад такође је средство инклузије студената којима је потребна додатна образовна подршка. Наставници, пружају додатну подршку овој групи студената кроз интензивне консултације, начин организације испита и предиспитних обавеза. У случају недоумица у вези са приступом у раду са неким од студената којима је потребна додатна образовна подршка, постоји могућност да се наставник обрати за савет *Тиму за додатну образовну подршку студентима*, који је на Факултету формиран у фебруару 2021. године.

Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите практичне активности студената као што су: припрема и реализација презентација и извештаја, држање часова, анализа текста, осмишљавање и израда пројеката, тестова, видео материјала, и слично. На многим предметима ове активности су обавезне за све студенте, а често носе и одређени број поена као предиспитне обавезе, што студенте додатно мотивише да се активно укључе у њихову реализацију. Студенти се подстичу

да своје радове објављују и промовишу и ван Факултета, да учествују на студентским конференцијама и конкурсима које организује Универзитет.

Будући да већина студијских група (профила) има за циљ стицање одговарајућих компетенција за рад у образовним установама, посебно важан вид практичних активности студената јесте њихово ангажовање на практикуму, посебно у оквиру методичких предмета и обавезне стручне праксе у основним и средњим школама. Филолошки факултет има потписане уговоре о сарадњи са свим важнијим институцијама у Београду и региону у којима се изводи практични део наставног процеса.

Један од битних корака у побољшању квалитета наставног процеса јесте подстицање наставног особља за унапређење својих компетенција као наставника. Факултет настоји да одржи високе стандарде у компетенцијама наставног кадра, како наставника тако и сарадника, избором најбољих и најмотивисанијих дипломираних студената на сарадничка и асистентска места, као и подстицањем континуираног стручног и научног усавршавања наставног кадра.

Наставници и сарадници Филолошког факултета похађају семинаре, конференције, радионице, програме едукације и стручног усавршавања у земљи и иностранству, учествују у реализацији различитих научних и стручних пројеката, учествују у пројектима међународне размене и мобилности наставника и сарадника (Еразмус+, СЕЕРУС), што све значајно доприноси развијању њихових научно-стручних и педагошких компетенција. ИТ служба Факултета редовно организује едукације наставника у циљу унапређења њихових дигиталних вештина (рад на платформи МуДл), а наставници и сарадници имају подршку ове службе у ситуацијама када уводе и примењују нове дигиталне алате у настави или реализацији предиспитних обавеза. Овај вид организације и сарадње наставног кадра и ИТ службе показао се као нарочито важан за време трајања пандемије, јер је омогућио да се настава одржава преко дигиталних платформи у континуитету и, по проценама студената, уз све бољи квалитет онлајн наставе.

Факултет за своје наставнике и сараднике такође организује курсеве енглеског језика, који је у савременој академској заједници нужен за праћење новина у професионалним областима наставника, а затим и њихово интегрисање у садржај наставе. Наставници се такође обавештавају и позивају на различита гостујућа научна и стручна предавања на Факултету која држе предавачи са других образовних установа код нас и у свету.

Тим за додатну образовну подршку студентима Филолошког факултета је у току летњег семестра 2020/2021. год. спровео истраживање о потребама наставника у педагошком раду са студентима којима је потребна додатна образовна подршка. У складу са исказаним потребама наставника и сарадника, ДОПС тим ће у току школске 2021/2022 год. организовати додатне едукације наставника и сарадника (вебинари, онлајн радионице, предавања).

Студенти и запослени Филолошког факултета могу аплицирати за програме билатералне размене, Еразмус+, СЕЕРУС и друге програме мобилности. За информисање и подршку студентима и наставницима/сарадницима у вези са

програмима мобилности поред продекана за међународну сарадњу, задужен је и координатор за мобилност. Његове активности укључују: пружање стручне, административне и академске подршке особљу и студентима на размени (домаћим и гостујућим), преношење ЕСПБ бодова стечених на другој високошколској установи, вођење евиденције о мобилности особља и студената Филолошког факултета, промовисање мобилности међу особљем и студентима Филолошког факултета.

За праћење реализације плана рада и наставе задужени су продекан за наставу, Комисија за праћење и унапређивање квалитета наставе, управници катедара, Одсек за студентска питања, Центар за докторске студије, студент продекан и Студентски парламент.

Комисија за праћење и унапређивање квалитета наставе задужена је да континуирано прати квалитет наставног процеса и предлаже мере за унапређење компетенција наставног кадра. Надлежност, састав, начин избора и рад Комисије регулисани су [Правилником о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе](#).

У оцени наставног особља, али и самих предмета и студијских програма, учествују студенти путем анонимних студентских анкета. Анкетирање студената о квалитету наставног процеса спроводи се за студенте сва три нивоа студија свих студијских програма и свих модула.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе задужена је да припрема извештаје о резултатима анкетирања студената и да их доставља декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно. У случају лоших оцена или неповољних коментара или жалби студената, Комисија предлаже наставницима, катедрама и Наставно-научном већу одговарајуће корективне мере, а управа Факултета, по потреби, позива одговарајуће наставнике на разговор ради уклањања пропуста или недостатака у настави.

Резултати анкете спроведене на великом броју студената Филолошког факултета крајем зимског семестра шк. 2020/2021. године ([Прилог 5.1.](#)), показују да су највише оцене добили базични аспекти наставног процеса: коректан и професионалан однос наставника према студентима, редовност одржавања наставе, да су предавања и вежбе у функцији савладавања градива, мотивисање од стране наставника. Аспекти наставног процеса којима су студенти мање задовољни и на чијем унапређењу треба додатно радити јесу: задовољство начином избора изборних предмета, квалитет предавања и вежби у току онлајн наставе и усаглашеност ЕСПБ бодова које носи предмет са временом потребним за савладавање градива тог предмета.

Један од важних ресурса за превазилажење потешкоћа које су студенти препознали у реализацији наставе, јесу континуирани поступци самовредновања и оцене квалитета наставног процеса и предузимање корективних мера на основу њих.

Студијски програм основних студија *Српски језик и књижевност* може се приказати као пример студијског програма који представља повезану и усклађену целину која обухвата јасно дефинисане циљеве, структуру, садржај, методе учења и стицања знања, исходе учења и компетенције дипломираних студената. На овом студијском програму постоје два профила - наставнички и филолошки. На првом од

њих има 36 обавезних и 12 изборних предмета, а на другом - 42 обавезна и 13 изборних предмета, који су распоређени у четири године. На наставничком профилу студенти остварују 39 ЕСПБ из групе психолошко-педагошко-методичких предмета. Предмети носе 3, 6, 9 или 12 ЕСПБ, у зависности од оптерећења.

Кроз понуђене обавезне и изборне курсеве овог студијског програма студентима се омогућава да у целини овладају српским језичким стандардом, историјом језика, историјом књижевности, теоријом књижевности и прегледом књижевности од старе до савремене, али такође и знањима из области филозофије, естетике, комуникологије и културологије. Похађањем предмета из педагошко-психолошко-методичке групе студенти наставничког профила стичу компетенције неопходне за професију наставника српског језика и књижевности у основним и средњим школама, као и за обављање свих ваннаставних активности у школама. Кроз курикулум овог студијског програма студенти такође стичу компетенције и за обављање послова у културним, образовним, издавачким установама (радио, телевизија, научни институти, издавачке куће, позоришта, културни центри и службе за односе са јавношћу).

Методе извођења наставе на предметима у оквиру овог студијског програма су: предавања, вежбе, дискусије у малим и великим групама, презентације, анализа домаћих задатака, консултације, држање часа, рад на тексту, монолошко-дијалогска метода, семинарски радови.

Методе извођења наставе и расподела бодова у оквиру предиспитних обавеза и завршног испита на различитим предметима усклађени су са природом градива које студенти треба да усвоје и компетенцијама које се развијају у оквиру предмета. На пример, на предмету *Средњовековна књижевност* расподела бодова у оквиру предиспитних обавеза је: активност у току предавања – 5, практична настава – 25 и колоквијуми – 30, испит – 40; дакле, већи нагласак је стављен на предиспитне обавезе, јер поред усвајања знања из ове области студенти треба да развију компетенције да тумаче и вреднују поједина репрезентативна дела области обрађених у теоријској настави, што се остварује кроз дискусије на часу, али и самосталан рад. Предмети код којих је нагласак на развоју вештина попут критичког мишљења, аргументације, комуникације, дискусије (нпр. *Увод у филозофију*, *Увод у естетику*, *Методика наставе практичне комуникације*, *Увод у комуникологију*), приликом расподеле бодова у оквиру предиспитних обавеза већи фокус стављају на активност у току предавања које се вреднују са 20-30 бодова. Док нпр. предмети у којима је важно стицање практичних вештина попут нпр. *Лектуре и коректуре текста*, са 50 бодова вреднује предиспитну обавезу домаћи задаци, кроз које студенти примењују и демонстрирају стечена знања из овог предмета. Предмети који су више теоријски оријентисани, нпр. *Историја српске књижевности*, *Увод у дијахронијску лингвистику*, *Историја српског књижевног језика*, приликом расподеле бодова у оквиру предиспитних обавеза стављају већи фокус на колоквијум и вреднују га са 20-30 бодова.

б) SWOT анализа за стандард 5

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Наставници и сарадници Филолошког факултета и у ужестручном и у научнообразовном погледу поседују висок степен компетентности за квалитетно обављање посла. +++ ➤ Информације о плану и програму појединих предмета доступне су студентима пре почетка наставе. +++ ➤ Дobar информациони систем који постоји на Факултету (електронски сервиси за студенте и наставнике, Мудл платформа) омогућава унапређење квалитета наставе. +++ ➤ Настава је организована као интерактиван процес кроз који студенти развијају различите стручне, али и педагошке и дигиталне компетенције. +++ ➤ Одлично опремљене библиотеке Филолошког факултета и богати библиотечки фондови, као и Дигитална библиотека омогућавају поуздан и неопходан ослонац наставном и научном процесу. +++ ➤ Постојање добре сарадње са различитим образовним институцијама, институтима и домаћим и иностраним културним установама и центрима што представља добру базу за стицање педагошке и стручне праксе наших студената. +++ ➤ Све више студената, наставника и сарадника укључује се у програме мобилности и међународне размене. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Иако се информације постављају и постају доступне студентима благовремено, услед тога што веб-сајт факултета није у довољној мери прегледан и организован, студенти некада имају тешкоће да пронађу релевантне информације (нпр. о понуди изборних курсева). + ➤ Поједини наставници одбијају да сагледају ефекте нагомилавања студената услед недовољне пролазности и да коригују захтеве који су превисоки за одређени број студената. ++ ➤ Поједини наставници некритички снижавају критеријум ради повећања пролазности. ++ ➤ Недовољна финансијска средства неопходна за осавремењивање лабораторија и других помагала која доприносе разноликости наставе. +++ ➤ Непостојање у довољној мери уџбеника који би били основа литературе за праћење предмета и полагање испита. + ➤ Перцепција студената да на појединим предметима постоји неусклађеност броја ЕСПБ бодова који они носе и реалног оптерећења студената. ++ ➤ Неадекватни услови за студенте са моторичким и сензорним тешкоћама (непостојање адекватног лифта, физичке препреке у згради Факултета, одсуство асистивне технологије). ++
О (Opportunities): Могућности	Т (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Наставнике и сараднике могуће је даље едуковати и мотивисати за коришћење савремених метода у наставном процесу, првенствено интерактивних и креативних метода, усмерених на развијање критичког мишљења код студената. +++ ➤ Рад на унапређењу дигиталних компетенција наставника и студената што 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност неких наставника за увођење нових метода подржаних различитим дигиталним алатима у наставу и организовање различитих врста активности за студенте, у оквиру курсева или ваннаставних активности. ++ ➤ Недовољно добра организованост и

<p>доприноси квалитету наставног процеса. +++ ➤ Опремање учионица савременим наставним средствима. ++</p>	<p>процедуре за спровођење корективних мера за унапређење квалитета наставног процеса. ++ ➤ Критеријуми за избор у звања наставника, односе се претежно на научноистраживачки рад, а у знатно мањој мери на наставну делатност, која је примарна наставницима и сарадницима. ++</p>
---	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

1. Подстицање наставника на континуирано стручно усавршавање.
2. Реконструкција постојећег веб-сајта Факултета.
3. Боља и кохерентнија понуда изборних предмета уз подршку наставника са матичне катедре у опредељивању за одређене изборне курсеве.
4. Редовно спровођење студентске евалуације наставног процеса, анализа прикупљених података и предузимање мера за унапређење квалитета наставног процеса;
5. Подстицање и мотивисање студената, преко Студентског парламента, студента продекана, али и самих наставника и сарадника, за активније учешће у анкетирању, и указивање на важност резултата анкета за унапређивање наставног процеса.
6. Систематизовано објављивање података о наставном процесу, било да је реч о информацијама о плану и програму курсева или додатним информацијама које се достављају студентима у току наставног процеса.
7. Подстицање већег учешћа студената у наставном процесу, кроз разне облике укључивања у наставни процес.
8. Провера реалног радног оптерећења студената.
9. Кориговање обима и садржаја наставних програма, односа броја часова теоријске и практичне наставе и ЕСП бодова, на појединим предметима.
10. Подстицање наставника да објављују уџбенике који би били литература или део литературе на предметима које предају.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Филолошки факултет Универзитета у Београду прати и оцењује обим и квалитет научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника и подстиче их да резултате професионалних активности објављују у релевантним научним публикацијама, као и да их активно укључују у постојећи наставни процес. Јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада као основно опредељење Филолошког факултета Универзитета у Београду остварује се перманентно у свим областима језика, књижевности и културе. Овај циљ се првенствено постиже: (1) учешћем и организацијом научних и стручних конференција, семинара и радионица, (2) одржавањем и успостављањем интензивне сарадње са домаћим и иностраним научноистраживачким организацијама. У том процесу, води се рачуна да садржај и резултати научноистраживачких и стручних активности буду у складу са усвојеним стратегијама квалитета Филолошког факултета и Универзитета у Београду, као и са националним и европским стандардима и циљевима у области високог образовања.

У периоду пре усвајања новог Закона о науци и истраживањима Републике Србије у јулу 2019. године, тј. преласка са пројектног на институционално финансирање научних истраживања, Филолошки факултет био је носилац 5 пројеката научних истраживања одобрених од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја:

- Књижевност и визуелне уметности: руско-српски дијалог (178003)
- Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене (178006)
- Поетика српског реализма (178025)
- Проучаваоци књижевности у српској култури друге половине двадесетог века / (178026)
- Књиженство – теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године (178029)

Руководиоци поменутих пројеката били су следећи наставници стално запослени на Филолошком факултету: проф. др Корнелија Ичин (Књижевност и визуелне уметности: руско-српски дијалог), проф. др Божо Ђорић (Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене), проф. др Душан Иванић (Поетика српског реализма), проф. др Мило Ломпар (Проучаваоци књижевности у српској култури друге половине двадесетог века), проф. др Биљана Дојчиновић (Књиженство – теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године).

Наставници и сарадници Филолошког факултета учествовали су такође у још 24 пројекта научних истраживања одобрена од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја:

- Моторни и немоторни симптоми паркинсонизма, клиничке, морфолошке и молекуларно-генетичке корелације (175090)
- Представе идентитета у уметности и вербално-визуелној култури новог доба (177001)
- Средњовековно наслеђе Балкана: институције и култура (177003)
- Српска нација – интегративни и дезинтегративни процеси (177014)
- Народна култура Срба између Истока и Запада (177022)
- Европа и Срби (1804-1918): подстицаји и искушења европске Модерне (177031)
- Језици и културе у времену и простору (177002)
- Стандардни српски језик: синтаксичка, семантичка и прагматичка истраживања (178004)
- Српска књижевност у европском културном простору (178008)
- Језик, фолклор, миграције на Балкану (178010)
- Српско усмено стваралаштво у интеркултурном коду (178011)
- Динамика структура савременог српског језика (178014)
- Смена поетичких парадигми у српској књижевности XX века: национални и европски контекст (17016)
- Друштвене кризе и савремена српска књижевност и култура: национални, регионални и европски регионални оквир (178018)
- Превод у систему компаративног изучавања српске и стране књижевности и културе (178019)
- Књижевност и визуелне уметности: руско-српски дијалог (178021)
- Обрада старог српског писаног наслеђа и израда Речника црквенословенског језика српске редакције (178030)
- Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције (179018)
- Фундаментални когнитивни процеси и функције (179033)
- Српска теологија у 20. веку: Фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту - историјска и савремена перспектива (179078)
- Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућности социјалне интервенције (47011)
- Интердисциплинарно истраживање културног и језичког наслеђа Србије: Израда мултимедијалног интернет портала "Појмовних српске културе" (47016)
- Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене (47020)
- Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији (47003)

Списак наставника и сарадника запослених на Филолошком факултету, учесника у наведеним домаћим пројектима, броји 116 имена ([Табела 6.2](#)). Ова чињеница сведочи о високом проценту (готово 40%) ангажованости наставног особља у заједничке научне подухвате са другим научно-истраживачким установама у Републици Србији.

Истовремено, наставници и сарадници Филолошког факултета учествовали су у бројним међународним пројектима укључујући и следеће:

1. PETALL – PAN EUROPEAN TASK-BASED ACTIVITIES FOR LANGUAGE LEARNING, LLP transversal KA2 project, funded with support from the European Commission (Reference number: 530863-LLP-1-2012-1-NL-KA2-KA2MP). Координатор српског тима: проф. др Јулијана Вучо, <http://petallproject.eu/petall/index.php/en/>;
2. СЕЕПУС: СИИ-АТ-0037-14-1819 – Slavic Philology and Its Cultural Context, координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Маја Ђукановић, <https://www.elte.hu/en/outgoing-mobility/ceepus>
3. СЕЕПУС: СИИ-РО-0814-06-1819 – Red de Hispanistat de Europa Central, координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Владимир Карановић, <https://www.elte.hu/en/outgoing-mobility/ceepus>
4. СЕЕПУС: СИИ-СИ-0711 – TRANSkulturelle Kommunikation und TRANSlation, координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Анете Ђуровић, <http://www.ff.uni-mb.si/dotAsset/39072.pdf>
5. ТАПП – Transatlantic and Pacific Project, координатори за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Јелена Филиповић, проф. др Ана Јовановић, др Грета Геџ, https://www.ndsu.edu/english/transatlantic_and_pacific_translations/2017-
6. ERASMUS + Western Balkans COLAB Network (Competence Network for Liberal Arts on the Balkans), административни координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Јулијана Вучо, академски координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Јелена Филиповић, <https://www.slawistik.hu-berlin.de/de/member/wassersf/colabnet>, 2016 –
7. CORPUS NUMÉRIQUE JUDÉO-ESPAGNOLS, EA 3656, AMERIBER-GRIAL, Université Michael de Montagne, Bordeaux 3, Bordeaux (France), координатори за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Јелена Филиповић, проф. др Ивана Вучина Симовић, <https://ameriber.u-bordeaux-montaigne.fr/projets-de-recherche/programme-2011-2015/judeo-espagnol-poesie-baroque>, 2016–2020
8. PATTERNS Lectures – Теорија, активизам и културне/уметничке праксе: феминистичка штампа 90-их и 2000-их година (ERSTE фондација и World Services, Аустрија), координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Биљана Дојчиновић, <http://patterns-lectures.erstestiftung.net/patterns-lectures/>, 2016–2018
9. YURG (Yugo-Region Research Group, Central European University, Будимпешта), координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Биљана Дојчиновић, <http://gender.ceu.edu/node/635>, 2017–
10. DARIAH (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) – A New NEWW Tool: Trying, Testing, Teaching, координатор за Филолошки факултет

Универзитета у Београду проф. др Биљана Дојчиновић, <https://www.dariah.eu/>, 2017–

11. VIEW – «VISUAL WORLDS / MONDES VISUELS», истраживачки тим CECILLE (Centre d'Etudes en Civilisations, Langues et Lettres Etrangères), координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Биљана Дојчиновић, <https://cecille.univ-lille.fr/>, 2017–2019
12. Language, literature and culture as a foundation for intercultural communication, билатерални пројекат Министарства просвете, науке и технолошког развоја, координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Маја Ђукановић, <http://www.ff.uni-mb.si/dotAsset/39072.pdf>, 2018–2019
13. IMAGACT – ONTOLOGY OF ACTION THROUGH IMAGES FOR LANGUAGE ACQUISITION IN A MULTILINGUAL ENVIRONMENT, Funding Body: Regione Toscana (PAR FAS 2007-2013 - Linea di Azione 1.1.a.3), координатор за Филолошки факултет Универзитета у Београду проф. др Јулијана Вучо;
14. Француско-српски билатерални пројекат у оквиру програма Павле Савић за 2016–2017. годину: Паралелни корпуси и двојезична лексикографија: опис и примена (Corpus parallèles et lexicographie bilingue: recherche et applications) (бр. пројекта 451-03-39/2016/09/18), руководилац српског пројектног тима проф. др Веран Станојевић, руководилац француског пројектног тима: доц. др Дејан Стошић
15. Француско-српски билатерални пројекат у оквиру програма Павле Савић за 2018–2019. годину: Примена паралелног корпуса у лексикографском опису нестандардне лексике (Description lexicographique du lexique non-standard à partir d'un corpus parallèle) (бр. пројекта 451-03-01963/2017-09/17), руководилац српског пројектног тима проф. др Веран Станојевић, руководилац француског пројектног тима доц. др Дејан Стошић.

На крају, у протекле две године, у складу са новим законским прописима, координисано је и учешће наставног особља Филолошког факултета на конкурсима за пројекте у оквиру програма ИДЕЈЕ Фонда за науку, чији се резултати очекују у предстојећем периоду.

На Филолошком факултету су у периоду 2017–2020 одржани бројни међународни научни скупови и семинари укључујући следеће (детаљније в. <http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/naucni-skupovi-i-konferencije/>):

- Canada Filmed – Le Canada Au Cinema, 22–23. априла 2017.
- Библиоинфо, 18. маја 2017, поводом обележавања 55 година од покретања наставе библиотекарства на високошколском нивоу
- Култура и/или наука, 1–3 јуна 2017.
- 47. скуп слависта, Семинар српског језика, књижевности и културе, 1–21. септембра 2017.

- 47. међународни научни састанак слависта у Вукове дане, 14–18. септембра 2017.
- Револуција и уметност: 1917–2017, 20–24. септембра 2017.
- MELISSA (Museums, Ethics, Library and Information Science, Studies, Archives), 29. септембра – 1. октобра 2017.
- Капушћински – реалност, фикција и легенда, 28. октобра 2017, поводом 85-годишњице рођења и 10-годишњице смрти пољског писца Ришарда Капушћинског
- Интегрисана настава језика и других садржаја, април 2017
- Квалитетно образовање наставника ромског језика, септембар 2017.
- Etudes francaises 2018, 9–10. новембра 2018.
- Српски као страни језик у теорији и пракси IV, 26–28. октобра 2018.
- Mapping Balkan routes: literary, cultural and linguistic landscapes 2, 26–27. октобра 2018.
- PROSIGN 3: Промоција високог квалитета у настави знаковних језика, 19–20. октобра 2018.
- MELISSA (Museums, Ethics, Library and Information Science, Studies, Archives), 1–2. октобра 2018.
- Шести међународни конгрес примењене лингвистике данас – Језик, књижевност и интердисциплинарност, 12–13. октобра 2018.
- Првих 150 година модерног Јапана – Прве модернизације на Путу свиле, 4. септембра 2018.
- Друга национална конференција хиспаниста: Estudios hispánicos serbios y retos de la contemporaneidad, 20–22. септембра 2018.
- 16. међународни конгрес слависта, 20–27. август 2018.
- Пета бијенална конференција Друштва Џон Апдајк (Fifth Biennial John Updike Society Conference), 1–5. јуна 2018.
- Зимска школа – семинар за усавршавање компетенција руског језика, 4–5. фебруара 2019.
- III међународни симпозијум о академским студијама Култура на Путу свиле, 3–5. маја 2019.
- BELLS90 – Шеста међународна конференција Катедре за англистику Филолошког факултета, поводом 90 година Катедре за англистику, 30. мај – 1. јун 2019.
- Међународни скуп 25 година београдске хунгарологије, 29–30. новембра 2019.
- Научна конференција Московски концептуализам, 23–27. октобра 2019.
- Дигитална хуманистика – развој дигиталних компетенција наставника, фебруар 2019.
- III међународни симпозијум Шпанског друштва за наставу језика и књижевност (SEDLL), 20–22. јуна 2019.
- Конференција у оквиру партнерства са Слободним универзитетом у Берлину, 7–8. септембра 2019.
- 49. међународни састанак слависта у Вукове дане, 12–16. септембра 2019.

- Ганди у књижевности и о књижевности, 27. марта 2019.
- 58. скуп слависта Србије, 6–7. фебруара 2020.
- 61. републички зимски семинар за наставнике и професоре српског језика и књижевности, 7–9. фебруара 2020.
- Aspects of time, 12–13. марта 2020. године.
- 5th BELGRADE INTERNATIONAL MEETING OF ENGLISH PHONETICIANS (BIMEP 2020) 20–21. марта 2020.
- 50. међународни састанак слависта у Вукове дане, 15–20. септембра 2020.

Филолошки факултет има непосредну научноистраживачку сарадњу са другим домаћим универзитетима и факултетима, великим бројем научних и развојних института, државним органима. Примери добре сарадње нашег Факултета са домаћим институцијама су: сарадња са ресорним Министарством, Министарством иностраних послова, Дипломатском академијом и дипломатским представништвима, Скупштином града Београда, САНУ и институтима који улазе у њен састав, Народном библиотеком Србије, Библиотеком града Београда, као и бројним библиотекама широм Србије.

Филолошки факултет има и развијену сарадњу са научноистраживачким организацијама широм Европе и света. То резултира заједничким пројектима и честим гостовањима познатих светских стручњака из разних области језика, књижевности, културе, као и бржом и успешнијом дисеминацијом резултата истраживања. Добри примери плодне међународне сарадње Филолошког факултета су: организовање наставе на Факултету за студенте – стране држављане (у оквиру пројеката Свет у Србији и Србија за Србе из региона), организација гостовања страних професора, гостовања дипломатских представника у нашој земљи итд.

Досадашњи резултати истраживача са Филолошког факултета у Београду у научним и стручним истраживањима оцењени су од стране Министарства за просвету, науку и технолошки развој Србије изузетно високим оценама. Њихов рад високо се цени и у иностранству. О интензивној научној активности наставног особља Филолошког факултета на домаћој и међународној арени сведоче објављени научни радови (вид. [Табела 6.3.](#) и [Табела 6.4.](#)), учешћа на конференцијама и семинарима (којих на годишњем нивоу има више од 300), као и наставно-научни боравци реализовани у оквиру програма академске размене (Еразмус+, СЕЕРУС, билатералних међународних програма). Тако су само кроз програм Еразмус+, на основу 180 међуинституционалних уговора закључених са партнерским институцијама широм Европе и света, у периоду од марта 2016. године до јуна 2021. године прихваћене 123 пријаве за долазну мобилност наставног особља, док је одлазних било 137.

Филолошки факултет има изразито дугу и богату издавачку делатност. Тренутно се на Факултету издају двадесет и једна серијска публикација, укључујући и студентске часописе (<http://www.fil.bg.ac.rs/serijske-publikacije/>):

- Српски језик : студије српске и словенске (ISSN 0354-9259)
- Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор (ISSN 2406-0798)

- Анали Филолошког факултета (ISSN 0522-8468)
- Филолошки преглед : часопис Савеза друштава за стране језике и књижевности СФРЈ (ISSN 0015-1807)
- Међународни научни састанак слависта у Вукове дане (ISSN 0351-9066)
- Књижевност и језик (ISSN 0456-0689)
- Примењена лингвистика (ISSN 1451-7124)
- Годишњак Катедре за српску књижевност са југословенским књижевностима (ISSN 1820-5305)
- Славистика (ISSN 1450-5061)
- Belgrade English Language & Literature Studies (ISSN 1821-3138; ISSN 1821-4827)
- Књиженство [Електронски извор] : часопис за студије књижевности, рода и културе (ISSN 2217-7809)
- Живи језици (ISSN 0514-7743)
- Алманах Института Конфуције у Београду (ISSN 2217-2181)
- Italica Belgradensia (ISSN 0353-4766)
- Инфотека : часопис за информатику и библиотекарство (ISSN 1450-9687)
- Русская почта : журнал по русской литературе и культуре (ISSN 1820-7278)
- Хеленске свеске (ISSN 2217-2009)
- Iberoística: Revista de Estudios Ibéricos, Latinoamericanos y Comparativos (EISSN: 2560-4163).

Број издатих монографских публикација је такође велик – преко 830 наслова у периоду од 1996. до 2017. године <http://www.fil.bg.ac.rs/monografije/>. Обухвата како самосталне тако и заједничке домаће и међународне издавачке подухвате (зборнике, часописе итд.)

У овом сегменту, ваља напоменути да је продекан за науку Филолошког факултета (као једини представник групације друштвено-хуманистичких наука), био члан радне групе Универзитета у Београду за имплементирање *Платформе за отворену науку* и формирање репозиторијума научно-истраживачких радова Универзитета у Београду и Филолошког факултета.

У многе научноистраживачке активности Филолошког факултета укључени су и студенти мастер и докторских студија, чиме се реализује јединство научноистраживачког рада и наставног процеса.

Здраву основу за развој једног факултета и његову сигурну будућност представљају млади истраживачки и наставни кадрови. Из тог разлога, Филолошки факултет велику пажњу поклања развоју научноистраживачког подмлатка. Овај циљ ће и у предстојећем периоду представљати један од главних приоритета у развојној стратегији Факултета. Настава на мастер студијама одвија се у шест студијских програма: Српски језик, Српска књижевност, Језик, књижевност и култура, Културе у дијалогу, Конференцијско, стручно и аудиовизуелно превођење и Српски језик као страни. На докторским студијама, у оквиру јединственог програма Језик, књижевност и култура образују се будући кандидати за наставни и научноистраживачки рад, врши се њихова припрема и одабир. Наставно особље је активно укључено у овај процес, кроз наставне

активности, менторства у мастер радовима и докторским дисертацијама, на крају и кроз чланство у комисијама за оцену или одбрану тезе.

Након доношења Закона о науци и истраживањима Републике Србије 2019. године на Филолошком факултету се спроводе интензивне административне и активности евалуације и избора у звање истраживач-приправник младих истраживача који су бирани на конкурсима МПНТР, као и њиховој интеграцији у систем истраживања на нашем факултету. На дан 15. април 2021. године, на списку младих истраживача налази се 21 студент.

Током 2020. године, сачињен је предлог Нацрта плана развоја научног подмлатка за наступајућу академску годину, који чине прегледи: подмлатка у настави, потреба за младим сарадницима, истраживачких и наставних пројеката на којима је ангажован подмладак, учешћа подмлатка Филолошког факултета у предлозима пројеката чији су носиоци друге НИО, учешћа подмлатка Филолошког факултета у пројектима који обухватају регионалну и међународну сарадњу, катедарских пројеката на којима је подмладак ангажован или ће бити ангажован, списка конференција, семинара, летњих школа у чијој организацији и реализацији учествује или ће учествовати подмладак, прегледа међународне размене и сарадње у којој учествује подмладак, научних часописа и других публикација, сарадње са центрима и другим образовним, научним и културним институцијама која обухвата и подмладак Филолошког факултета, сарадње са фондацијама и амбасадама која обухвата и подмладак Филолошког факултета, презентација и такмичења на којима учествује подмладак Филолошког факултета.

б) SWOT анализа за стандард 6

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Континуирано и успешно учествовање у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. +++ ➤ Растући тренд броја публикација у часописима релевантним за струку. +++ ➤ Дуга, богата и разноврсна традиција усаглашеног образовног и научноистраживачког рада. +++ ➤ Усаглашеност истраживачких области са приоритетима ресорног Министарства, као и са европским приоритетима. ++ ➤ Богата издавачка делатност (серијске и монографске публикације). ++ ➤ Перманентна и квалитетна сарадња са другим научно-образовним институцијама. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно развијени механизми и инфраструктура за систематично праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачког рада наставника и сарадника. +++ ➤ Мањак финансијских средстава за додатну подршку научно-истраживачким боравцима. ++ ➤ Мањак финансијских средстава за дигитализацију фондова. + ➤ Оптерећеност наставног особља у наставном процесу као препрека за научни рад. ++ ➤ Недовољна мотивисаност студената за укључивање у истраживачки рад због преоптерећености у настави. + ➤ Недостатак програма развоја

	<p>научноистраживачког подмлатка за наредни петогодишњи период. +++</p> <p>➤ Недовољна информисаност о свим могућностима укључивања у пројекте. +</p>
О (Opportunities): Могућности	Т (Threats): Опасности
<p>➤ Интензивније учешће у међународним научним пројектима. +++</p> <p>➤ Увођење административне подршке конкурисању за међународне пројекте. +++</p> <p>➤ Мултидисциплинарно повезивање у оквиру Универзитета као основа за боље услове за истраживање и публикавање. +++</p> <p>➤ Повећана мобилност наставника и сарадника довела би до новог повезивања са истраживачима из иностранства. +++</p> <p>➤ Укључивање факултетске научне периодике и зборника на домаће и међународне научне листе. ++</p> <p>➤ Израђен предлог Нацрта плана развоја научног подмлатка. ++</p>	<p>➤ Одсуство научне периодике на међународним научним листама. ++</p> <p>➤ Унифицирање критеријума који нису прилагођени различитим ужим научним областима помера фокус са стварних истраживачких напора на механичко публикавање. ++</p> <p>➤ Непостојање истинске провере резултата пројеката и оцењивање пројеката искључивим бројањем радова, без улажења у њихову тематику и квалитативну оцену. +++</p> <p>➤ Све компликованији поступци аплицирања за међународне пројекте и фондове Европске уније. ++</p> <p>➤ Услови за финансирање истраживачких пројеката који нису прилагођени природи филолошких истраживања. ++</p>

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

1. Информисати наставнике о условима и поступку пријављивања националних и међународних научно-истраживачких пројеката и мотивисати их за пријављивање на конкурсе;
2. На новом веб-сајту Факултета наменити страну за редовно постављање обавештења о конкурсима за релевантне националне и међународне пројекте, о позивима за научне скупове и друге информације од значаја за научно-истраживачки рад;
3. Успоставити и учинити транспарентним систем финансирања учешћа наставника и сарадника на научним скуповима;
4. Обезбедити подршку младим истраживачима у припреми пројеката за јавне позиве Фонда за науку;
5. Радити на унапређењу и усклађивању студијских програма кроз програме сарадње са страним високошколским установама сличног профила;
6. Радити на укључивању факултетске научне периодике и зборника на домаће и међународне научне листе;
7. Наставити рад на стварању Репозиторијума Факултета како би се поједноставило подношење годишњих извештаја Министарству и континуирано

пратили резултати научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Филолошки факултет Универзитета у Београду обезбеђује квалитет наставника и сарадника поштовањем поступака и услова за избор наставника и сарадника који су прописани Законом о високом образовању Републике Србије, Статутом Универзитета у Београду, Статутом Филолошког факултета, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду” бр. 200/2017 и 210/2019), Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21), и Минималним условима за избор у звање наставника универзитета које је утврдио Национални савет за високо образовање ("Службени гласник РС", бр. 101 од 8. децембра 2015, 102 од 20. децембра 2016, 119 од 29. децембра 2017, 152 од 18. децембра 2020).

Поступци за избор наставника и сарадника на Филолошком факултету спроводе се јавно и транспарентно. На основу предлога катедара/семинара и Комисије за развој, Изборно веће Филолошког факултета доноси одлуку о расписивању конкурса и одређује комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање наставника и сарадника, утврђује предлог за избор у звање наставника, и врши избор у звање сарадника. Изборно веће чине наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету са најмање 70% радног времена, и који имају исто или више звања од онога за које се расписује конкурс или утврђује предлог за избор. Избор у сарадничка звања окончава се на Изборном већу Факултета, а о избору наставника на основу предлога Изборног већа Факултета одлучују органи Универзитета у Београду – Веће научних области друштвено-хуманистичких наука за избор у звања доцента и ванредног професора и утврђивање предлога за избор у звање редовног професора, и Сенат Универзитета за избор у звање редовног професора. Конкурси за изборе наставника и сарадника објављују се у гласилу „Послови“ Националне службе запошљавања. Извештаји комисија, као и остали материјали у поступцима избора у звања, објављују се на сајту Филолошког факултета, односно, када је реч о изборима у звања наставника, на сајту Универзитета у Београду.

При избору наставника и сарадника на Филолошком факултету, научноистраживачки рад кандидата вреднује се на основу Правилника о стицању истраживачких и научних звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја ("Службени гласник РС", број 159 од 30. децембра 2020), који регулише начин вредновања квалитета и квантитативног исказивања научноистраживачких резултата, а педагошки рад на основу резултата студентског вредновања које се на Факултету спроводи путем анонимних електронских анкета према Правилнику о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 157, 16.06.2010). Педагошка способност кандидата за први избор у наставничко знање оцењује се, сагласно раније наведеним

прописима Универзитета у Београду и Националног савета за високо образовање, на основу приступног предавања.

Филолошки факултет Универзитета у Београду редовно прати, оцењује и подстиче научну, стручну и педагошку активност наставника и сарадника, афирмишући високе стандарде у компетенцијама наставног кадра. Посебна пажња посвећује се обезбеђењу, развоју и квалитетној селекцији научног и наставног подмлатка. Најуспешнији студенти докторских студија Филолошког факултета редовно су као млади истраживачи укључени у научно-истраживачке пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Сваке године наставници и сарадници на нивоу катедара/семинара подносе извештаје о раду, који чине саставни део сумарног годишњег Извештаја о раду Факултета. Извештај је доступан на веб-сајту Факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/dokumenta/>). О научноистраживачком раду Факултет подноси и годишњи извештај Министарству просвете науке и технолошког развоја.

Факултет подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника на различите начине: одобравањем плаћеног одсуства ради учешћа на научним скуповима у земљи и иностранству, студијских боравака, специјализација и континуаног научног рада; финансијском подршком, сразмерно могућностима, за учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, као и за објављивање уџбеника, приручника и монографија у издању Филолошког факултета; обезбеђивањем литературе за факултетске библиотеке и приступа спољним библиотечким ресурсима и релевантним базама података; афирмисањем програма међународне мобилности (Еразмус+, СЕЕПУС); редовним информисањем о конкурсима за домаће и међународне научне пројекте, стипендијама, научним скуповима; организовањем научних скупова, семинара, предавања гостујућих предавача; организовањем обука за унапређење дигиталних вештина у сврху извођења онлајн наставе, и др.

Наставници и сарадници Филолошког факултета учествују у реализацији бројних научних и стручних домаћих и међународних пројеката, чланови су бројних домаћих и међународних научних и стручних асоцијација, сарађују са бројним сродним високошколским установама у земљи и иностранству, као и са бројним установама културе, и ангажовани су у различитим друштвеним делатностима од значаја за унапређење филолошких дисциплина.

б) SWOT анализа за стандард 7

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Поступак и услови за избор наставника и сарадника су јавни. +++ ➤ Поступак избора наставника и сарадника усаглашен је са критеријумима	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ограничавање запошљавања које се финансира из републичког буџета негативно се одразило на планирање развоја наставног кадра Факултета. ++

<p>Националног савета за високо образовање. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Научноистраживачки и педагошки рад наставника и сарадника редовно се прати и подстиче. +++ ➤ Оцена научноистраживачког рада, у складу са прописима, саставни је део извештаја комисија за избор наставника и сарадника. +++ ➤ Студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника спроводи се кроз редовне анкете и мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника се уважава и саставни је део извештаја комисија за избор наставника и сарадника. +++ ➤ Факултет се континуирано стара о развоју и квалитетној селекцији научног и наставног подмлатка. +++ ➤ Факултет подстиче стално усавршавање наставника и сарадника, укључујући и учешће наставника и сарадника у програмима међународне мобилности. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет нема утврђен дугорочни план развоја наставног кадра. + ➤ Планирање дугорочне политике селекције наставног и научног подмлатка ограничено је недовољним финансијским средствима. ++ ➤ Финансијске могућности недовољне су за интензивније и систематичније подстицање усавршавања наставника и сарадника. ++ ➤ Студенти су недовољно мотивисани за учешће у анкетама за вредновање педагошког рад наставника. +++ ➤ Постојећи критеријуми за вредновање научног и стручног рада недовољно узимају у обзир специфичности научно-стручног рада у пољу филолошких наука. ++
О (Opportunities) – Могућности	Т (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Интензивирање рада на унапређењу квалитета наставе. +++ ➤ Интензивније повезивање и размена искустава наставника и сарадника Филолошког факултета са колегама са сродних високошколских установа у земљи, региону и иностранству. +++ ➤ Повећање мобилности наставника и сарадника Филолошког факултета у оквиру међународних програма размене. +++ ➤ Интензивније коришћење могућности дигиталне комуникације у сврху научног, стручног и педагошког усавршавања. +++ ➤ Интензивније укључивање наставника и сарадника Филолошког факултета у домаће и међународне научне пројекте. +++ ➤ Интензивније учешће Министарства у суфинансирању научних скупова и научних часописа на Филолошком факултету. ++ ➤ Интензивније укључивање наставника Филолошког факултета у поступке процене и унапређења постојећих критеријума за 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно препознавање значаја друштвено-хуманистичких дисциплина у глобалном образовном контексту и изостанак системске подршке њиховом развоју. ++ ➤ Мали број студената на појединим катедрама. ++ ➤ Постојећи критеријуми за избор у звања наставника доминантно су усмерени на научни рад и публикације, при чему је у првом плану квантитет објављених радова, услед чега постоји опасност да се наставници и сарадници недовољно посвећују наставном раду и унапређењу квалитета наставе. ++

вредновање научно-стучног и наставног рада с обзиром на специфичности филолошких наука. ++	
--	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

1. Израдити стратегију и план развоја наставног кадра, узимајући у обзир специфичности и друштвено-културни значај различитих дисциплина које се изучавају на Филолошком факултету, и посебно водећи рачуна о развоју наставног и научног подмлатка.
2. Систематизовати и ближе уредити начине обезбеђивања финансијске подршке за научно и стручно усавршавање наставника и сарадника.
3. Систематизовати и ближе уредити начине подстицања унапређења квалитета наставе.
4. Унапредити поступак спровођења студентске евалуације педагошког рада наставника и сарадника интензивирањем мотивисаности студената за учешће у анкетама у циљу повећања репрезентативности и валидности резултата студентске евалуације.
5. Подстицати интензивније укључивање наставника Филолошког факултета у поступке процене и унапређења постојећих критеријума за вредновање научно-стучног и наставног рада с обзиром на специфичности филолошких наука.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.1а Ангажовани наставници на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2020/21.

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2а Сарадници ван радног односа - демонстратори

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Упис кандидата на студије на Филолошком факултету спроводи се на основу конкурса који расписује Универзитет и објављује у средствима јавног информисања и на веб-сајту Универзитета, а према Правилнику о упису студената на студије првог степена Универзитета у Београду. Наставно-научно веће Факултета доноси предлог одлуке о расписивању конкурса за упис на све нивое студија, на основу којег Факултет предлаже Универзитету расписивање конкурса за упис на студијске програме које реализује. Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, услове ослобађања пријемног испита, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата, као и висину школарине коју плаћају студенти чије студирање се не финансира из буџета.

На веб-сајту Факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/%d1%83%d0%bf%d0%b8%d1%81-2021/>) налазе се све релевантне информације везане за упис: информације о Конкурсу за упис на основне академске студије, Правилник о спровођењу конкурса за упис студената на основне академске студије првог степена, Информатор Филолошког факултета, Брошура за будуће студенте и друго.

Информатор Филолошког факултета ([Прилог 8.4](#)) будуће студенте детаљно упућује у план студија и структуру студијских програма, док су програми сваког од предмета из наставног плана дати на сајту катедара у оквиру којих се тај предмет предаје. За сваки предмет дефинисани су циљеви, исходи, начин одржавања наставе, начин оцењивања и број ЕСПБ које предмет доноси.

Почевши од летњег семестра 2020/2021. појачан је рад на промоцији Филолошког факултета. У оквиру промотивне кампање направљена је и Брошура Филолошког факултета – Водич за будуће студенте ([Прилог 8.5.](#)), као и брошуре за сваки студијски профил (нпр. Немачки језик, књижевност, култура, [Прилог 8.6.](#)) додатно упознају будуће студенте, на њима близак начин, са тим шта могу да очекују од студија на Филолошком факултету.

Филолошки факултет организује и „дан отворених врата“ када презентацију заједнички држе професори, асистенти, сарадници, студенти и ненаставно особље. У школској 2020/21. организовани су Виртуелни дани отворених врата за будуће студенте, њихове родитеље и наставнике преко апликације Зум. Будући да Филолошки факултет има добру сарадњу са средњим школама широм Србије, презентације Филолошког факултета се пред уписни рок одржавају и у неким од тих школа. Пред упис 2021/22. год. презентације су одржане у гимназијама у Шапцу, Сремским Карловцима, Крагујевцу, уз пренос уживо преко Зума и објаве снимака на друштвеним мрежама. Факултет је такође промовисан и кроз сусрет директора и наставника језика из десет

гимназија у Србији са наставницима и сарадницима на Филолошком факултету. Организовано је и Виртуелно саветовалиште за пријемни испит и упис 2021/22. год. где заинтересовани средњошколци могу добити све релевантне информације везане за пријемни испит од наставника и сарадника Факултета.

Филолошки факултет, уз помоћ студената који су чланови Студентског парламента, редовно учествује и на сајмовима образовања које организује Универзитет у Београду. Пракса је показала да овакав начин информисања потенцијалних студената о Факултету има позитивне ефекте.

Факултет организује и припремну наставу за пријемни испит за оне језике за које постоји довољно заинтересованих средњошколаца. Такође, на сајту Факултета постоји и кратка онлајн припремна настава, као и могућност да се студенти упознају са формом теста која их очекује на пријемном испиту. (<http://www.fil.bg.ac.rs/%d0%bf%d1%80%d0%b8%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%bc%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%98%d0%b5%d0%bc%d0%bd%d0%b8-2/>)

При селекцији студената за упис, Филолошки факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању, резултате постигнуте на пријемном испиту, резултате постигнуте на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, или на међународном такмичењу из предмета који се полаже на пријемном испиту, у складу са Законом о високом образовању и одговарајућим општим актима Универзитета у Београду.

Број студената за упис на прву годину студија које реализује Факултет утврђује оснивач. Сенат Универзитета даје мишљење о броју студената за упис на I годину студија на предлог Наставно-научног већа Факултета до 15. фебруара текуће године. Број студената који Факултет уписује усклађен је са његовим кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима. Школске 2020/2021. године Факултет је на основне академске студије уписао 957 нових студената. На студијски програм *Српски језик и књижевност* уписано је 39 студената који се финансирају из буџета и 16 самофинансирајућих студената. На студијски програм *Српска књижевност и језик* уписана су 44 студената који се финансирају из буџета и 8 самофинансирајућих студената, док је на студијски програм *Српска књижевност и језик са компаратистиком* уписано 16 студената који се финансирају из буџета и 2 самофинансирајућа студената. На студијски програм *Језик, књижевност, култура у школској 2020/2021. години* уписана су 582 студента који се финансирају из буџета и 375 самофинансирајућих студената.

У школској 2020/2021. год. уписана су 494 студента на 6 студијских програма мастер академских студија, студија другог степена. На студијске програме *Српски језик* и *Српска књижевност* уписано је по 30 студената који се финансирају из буџета и 26, односно 36 самофинансирајућих студената, на студијски програм *Језик, књижевност, култура* 200 студената који се финансирају из буџета и 116 самофинансирајућих студената, на *Конференцијско, стручно и аудиовизуелно превођење* 10 студената који се

финансирају из буџета и ниједан самофинансирајући студент, на *Културе у дијалогу* 18 студената који се финансирају из буџета и 4 самофинансирајућа студента, а на *Српски језик као страни* 19 студената који се финансирају из буџета и 5 самофинансирајућих студената. На студијски програм *Језик, књижевност, култура* на докторским академским студијама, студијама трећег степена, Филолошки факултет уписао је 25 студената који се финансирају из буџета и 80 самофинансирајућих студената.

Законом о високом образовању, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, као и афирмативним мерама за упис, обезбеђена је једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање). Упис студената са посебним потребама усклађен је са афирмативном мером које је прописало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, а према којој је предвиђена квота од 2% места на буџетском финансирању за студенте са хендикепом и припаднике ромске мањинске заједнице. Особе са хендикепом могу полагати пријемни испит на начин прилагођен њиховим могућностима, а у складу са објективним могућностима Факултета.

На Факултету је почетком 2021. год. формиран *Тим за заштиту студената и запослених од сексуалног узнемиравања*, који пружа саветодавну подршку студентима и запосленима који су доживели неки облик сексуалног узнемиравања. Тим ради на изради Правилника о превенцији и заштити од сексуалног узнемиравања студената и запослених на Факултету, који ће бити усклађен са Правилником Универзитета у Београду.

Од почетка 2021. год. на Факултету такође постоји и *Тим за додатну образовну подршку студентима* чији је циљ да пружи подршку студентима при превазилажењу физичких, комуникацијских и социјалних препрека у образовном процесу, али и наставницима приликом пружања подршке студентима у превазилажењу тих препрека. Тим је у току летњег семестра школске 2020/2021. год. спровео анкету да би установио са којом врстом препрека се током студирања сусрећу студенти са различитим тешкоћама у психо-физичком функционисању (нпр. са сензорним сметњама, моторичким сметњама, дислексијом, поремећајем из спектра аутизма, проблемима са менталним здрављем и др.). На основу анализа резултата анкете планиране су активности Тима за школску 2021/22. у виду едукације и сензитизације студената и наставника за тешкоће студената са посебним потребама, рада на обезбеђивању асистивне технологије и уклањање физичких препрека у згради Факултета, чиме би се унапредили услови студирања за ове студенте.

На Факултету од 2017. године постоји и делује организација *Алумни Филолошког факултета Универзитета у Београду*. Алумни окупља дипломце Филолошког факултета свих генерација и дипломце других факултета који су имали или имају везе са Филолошким факултетом, са циљем да својим програмима, пројектима и укупним јавним деловањем допринесе повезивању чланова, подизању угледа струке, професије

и самог Факултета, унапређењу и модернизацији процеса образовања, као и да подржи школовање студената Филолошког факултета. Делатност и циљеви Алумнија Филолошког факултета дефинисани су његовим Статутом (<https://alumni.fil.bg.ac.rs/osnivacki-dokumenti/>), а информације о овој организацији и њеним активностима могу се наћи на веб-сајту Факултета (<https://alumni.fil.bg.ac.rs/>)

Алумни Филолошког факултета Универзитета у Београду, уз подршку Тима за додатну образовну подршку студентима и Студентског парламента, иницирао је и започео акцију прављења аудио записа литературе која је доступна само у писаном формату за спремање испита на појединим предметима, као вид подршке слепим и слабовидим студентима.

Факултет унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе путем Информатора за упис. Такође, сваки наставник на почетку семестра упознаје студенте са распоредом одржавања наставе, вежби и консултација. Све информације о појединим предметима дате су у силабусима, а о свим текућим информацијама у вези наставе, студенти се редовно обавештавају путем веб-сајта Факултета, тј. катедара, страница предмета на Мудлу, студентског сервиса и огласних табли.

Наставници и сарадници оцењују студенте у складу са критеријумима који су дати у Књигама предмета за сваки студијски програм и правилима и процедурама које су дефинисане Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Гласник Универзитета у Београду, бр. 136/07, 168/12 и 180/14).

Факултет настоји да анализира, процењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима узимајући у обзир: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцене рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање. Методе оцењивања усвојеног знања и компетенција студената усклађене су са циљевима, садржајима и исходима акредитованих студијских програма. Пропозиције оцењивања су јасно и недвосмислено дефинисане у спецификацији сваког предмета. Укупна оцена студента на једном предмету састоји се од оцене коју је студент добио за предиспитне обавезе и за показано знање на испиту. У већини предмета студенти се оцењују током наставе (предиспитне обавезе), тако што се бодују присутност и активност током наставе и вежби, полагање колоквијума, израда и одбрана семинарских радова, израда домаћих задатака и друго. Укупан број могућих бодова на испиту је 100, при чему студент може да оствари најмање 30, а највише 70 бодова, кроз предиспитне обавезе. Приликом полагања испита наставник оцењује испуњеност предиспитних обавеза, познавање и разумевање градива, способност критичког мишљења, одвајања битног од споредног у градиву и способност евалуације. За студенте са хендикепом који нису у могућности да полажу испит усмено, односно писмено, Факултет, односно предмети наставник обезбеђује одговарајући начин полагања.

Факултет, у складу са Етичким кодексом Универзитета у Београду, настоји да обезбеди професионално понашање и коректан однос наставника током оцењивања

студената (објективност, етичност и принципијелност). Наставници и сарадници уносе остварене резултате студената на предиспитним обавезама и испитима у електронски сервис (еЗапослени), на основу чега је могуће систематско праћење и проверавање података о излазности студената на испите, броју студената који су положили испите или пали на њима и структури остварених резултата (оцена) по предметима. Преко електронских сервиса (еЗапослени и е-студент) наставници/сарадници и студенти могу пратити резултате на својим испитима, а продекани за наставу и науку имају увид у резултате на свим испитима. На основу података из електронских база прави се годишњи извештај, са анализом укупно постигнутих резултата, као и дистрибуцијом оцена по предметима. За праћење и проверу резултата оцењивања и пролазности студената и предузимање одговарајућих мера у случају пропуста задужена је Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. У случају упадљивих одступања у дистрибуцији оцена (неравномеран распоред оцена, сувише високих или ниских), предузимају се одговарајуће мере у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 136/07, 168/12 и 180/14). О анализама резултата обавештавају се управници катедара на проширеном деканском колегијуму, а они су у обавези да обавесте предметне наставнике задужене за спровођење наставе и да заједнички отклоне евентуалне недостатке у процесу оцењивања.

Студенти врше процену објективности оцењивања наставника/сарадника путем анкете студената о квалитету наставног процеса и анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. У спроведеним анкетама о квалитету наставног процеса, студенти натпросечно оцењују професионалност и коректност наставника/сарадника у односу према студентима, објективност и непристрасност наставника у оцењивању, образложење оцене од стране наставника ([Прилог 5.1](#)).

Права и обавезе студената дефинисане су Статутом Филолошког факултета, који је у складу са Статутом Универзитета у Београду.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Статутом Филолошког факултета и Статутом Универзитета у Београду. Учесће студената у процени услова и организације студијских програма обезбеђено је кроз редовну електронску анкету, као и рад студента продекана и Студентског парламента. Студенти имају могућност да учествују у свим аспектима контроле квалитета наставе преко своја два члана у Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе и два члана у Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, које именује Студентски парламент. Студент продекан активно учествује у раду Проширеног деканског колегијума и Наставно-научног већа, и на тај начин редовно и правовремено упозорава на све уочене проблеме у наставном процесу и стара се о интересима и заштити права студената. Осим преко Студентског парламента и студента продекана, студенти имају могућност да се током семестра индивидуално обратe Продекану за наставу у терминима који су за то предвиђени.

У погледу инфраструктурне опремљености Факултет испуњава све захтеве који важе за високошколске установе. Факултет поседује амфитеатре, фонетску лабораторију, велики број библиотека и читаоница, рачунарски центар, студентску службу, фотокопирницу, скриптарницу, студентски клуб, као и просторије које користе Студентски парламент и Алумни Филолошког факултета.

б) SWOT анализа за стандард 8

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Јасно дефинисане и јавно доступне процедуре које се односе на упис студената на све нивое студија. +++ ☐ Промоција факултета на различите начине (веб-сајт, друштвене мреже, посете средњим школама) у предписном периоду и континуирано у току године (сајмови образовања, сарадња са средњим школама). +++ ☐ Постојање квалитетне и добро организоване припремне наставе за полагање пријемног испита. ++ ☐ Добра организација пријемног испита, потпуна транспарентност резултата. +++ ☐ Поштовање равноправности студената укључујући студенте са посебним потребама. +++ ☐ Постојање Тима за додатну образовну подршку и Тима за заштиту студената и запослених од сексуалног узнемиравања. ++ ☐ Добра сарадња Студентског парламента, проширеног деканског колегијума и Одсека за студентска питања. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Студенти бирају предмете који су по њиховој процени мање захтевни уместо оних који представљају стварно интересовање и усклађене исходе. ++ ☐ Критеријуми наставника и сарадника, су недовољно уједначени и транспарентни. ++ ☐ Ниска пролазност на појединим предметима. +++ ☐ Недовољно ефикасно реаговање при детектовању мале пролазности у одређеним случајевима. ☐ Недовољно операционализован след корака и подршка студентима у случају ниске или високе пролазности по предметима, програмима и годинама. ☐ Физичко окружење Факултета није у потпуности приступачно за особе са тешкоћама у кретању. +++ ☐ Још увек недовољно добро регулисана мобилност студената ствара проблеме приликом признавања оцена стечених на другим установама. +
О (Opportunities): Могућности	Т (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Повећање мобилности студената и могућност размене студената и професора са другим страним универзитетима што може да поспешу размену искустава и имплементацију добрих пракси са других универзитета. ++ ☐ Унапређење квалитета наставног процеса уз коришћење различитих могућности Мудл платформе. + ☐ Побољшање опремљености Факултета асистивним технологијама у циљу стварања адекватних услова за студенте 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Опadaње броја новоуписаних студената услед негативних демографских трендова. ++ ☐ Мала заинтересованост за студирање на појединим студијским групама. +++ ☐ Низак ниво знања стечених у претходном школовању. +++ ☐ Неуједначено предзнање бруцоша у зависности од школа из којих долазе и статуса у ком је студент уписан. ++ ☐ Неповерење студената да је уопште могуће утицати, кроз поступак

<p>са сензорним или моторичким тешкоћама. ++</p> <p>☒ Редовније анкетирање послодаваца који запошљавају бивше студенте Филолошког факултета да би се унапредиле њихове компетенције у складу са захтевима тржишта рада. ++</p> <p>☒ Побољшање контаката са студентима који су завршили студије преко Алумни организације Филолошког факултета. ++</p> <p>☒ Континуирано промовисање Факултета и филолошких дисциплина у средњошколској популацији. +</p>	<p>анкетирања, на квалитет наставног процеса и услове студирања. ++</p> <p>☒ Неповерење студената и наставника у анонимност анкета и добронамерност оних који их спроводе. ++</p>
--	---

в) Мере и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

1. Унапредити информисање о припремној настави путем медија и посебно на веб сајту Факултета;
2. Уредити садржај веб-сајта на енглеском језику и друге могућности промовисања Факултета у иностранству ради привлачења страних студената кроз програме мобилности;
3. Радити на уједначавању критеријума оцењивања на основу детаљне анализе метода оцењивања и исхода студијских програма;
4. Систематичније праћење пролазности студената по предметима, студијским програмима и годинама, као основе за предузимање корективних мера;
5. Радити на даљем усклађивању интересовања студената, потреба тржишта рада и академског капацитета Факултета како би се најбоље искористили потенцијали студената у циљу афирмисања квалитета филолошких студија и хуманистичког образовања;
6. У сарадњи са Студентским парламентом радити на обезбеђивању стипендија за студенте који имају изузетне резултате и квалитет, али слабије финансијске могућности.
7. Простор факултета прилагодити потребама особа са инвалидитетом.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.4. Информатор Филолошког факултета

Прилог 8.5. Брошура Филолошког факултета – Водич за будуће студенте

Прилог 8.6. Брошура - Немачки језик, књижевност, култура

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса обезбеђује се статутом Филолошког факултета и спровођењем Правилника о наставној литератури Универзитета у Београду ([Прилог 9.1](#)).

Набавку неопходне и обавезне литературе, потребне за реализацију силабуса предмета, обављају катедарске библиотеке и надлежне службе факултета, у складу са прописаним процедурама периодичне јавне набавке. Овај процес одвија се као део сталне сарадње са наставницима и сарадницима запосленим на факултету. Библиотечки фонд је формиран добро осмишљеном набавком коју усмеравају предавачи попуњавањем листе за набавку, имајући у виду постојеће стање фондова катедарских библиотека. На тај начин се на време обезбеђује довољан број примерака уџбеника и друге релевантне литературе.

Значајан део литературе Факултет обезбеђује издавањем уџбеника и другог наставног материјала. Издавачка делатност Филолошког факултета Универзитета у Београду веома је богата и у протеклом периоду значајно унапређена, пре свега покретањем нових едиција и уређивањем значајних тематских зборника међународног и националног значаја. Факултет је постао и део DOI (Digital Object Identifier) система, у оквиру којег се објављује 16 научних часописа чији је издавач (или ко-издавач) управо Филолошки факултет у Београду. Наставници и сарадници Филолошког факултета објавили су око 430 монографија, 79 уџбеника и 38 публикација које се класификују као помоћна литература. Укупан број публикација (монографија, уџбеника и др.) тренутно запослених на Филолошком факултету износи 547, а будући да је на факултету у настави запослено 312 наставника и сарадника, број публикација у односу на број запослених је 1,75. Значајан број ових публикација објављен је у претходном периоду и показује јасну тенденцију пораста обима и разноврсности издавачке делатности факултета, али и о свести наставника и сарадника о потреби да се што квалитетније и свеобухватније дидактичке публикације и научне монографије понуде студентима и(ли) стручној и заинтересованој јавности. Такође, запослени на Филолошком факултету у протеклом периоду приредили су значајан број не само тематских зборника научних радова из најразличитијих филолошких и сродних дисциплина, већ и критичких издања оригиналних дела српске књижевности или превода класичних и знаменитих дела страних књижевности.

Од 2014. до данас Факултет је објавио 396 монографских публикација и обезбедио редовно излагање научних серијских публикација. Факултет је током претходне деценије развијао и промовисао и нове едиције: *Класици светске књижевности*, *Пријемни испит*, *Ксенофилија*, *Монографије*, *Библиотека Јзык и литература*. Покренута је и међународна едиција *Pontes Philologici*, у сарадњи са још четири инострана универзитета из региона у оквиру Мреже хиспаниста централне Европе, која садржи научне монографије и тематске зборнике радова из области ибериских, латиноамеричких и компаративних студија. У оквиру Едиције *Пријемни*

испит објављују се публикације које садрже основне информације око уписа студената као и примере тестова са пријемних испита из ранијих година. Едиција *Ксенофилија* настаје из темељне хуманистичке потребе за образовањем, а тежиште је на истицању властите националне својствености као доприноса универзалне хуманости. Едиција *Монографије* је после краћег прекида у излагању поново обновљена и садржи прерађене одбрањене докторске дисертације на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Уџбеници и друга литература продају се у Скриптарници Факултета, а одређена издања Филолошког факултета већ су доступна и у електронском формату у оквиру линкова на којима су представљене издавачке активности сваке катедре. Факултет у наредном периоду планира да с посебном пажњом развија платформу која ће објединити публикације а комплетну издавачку делатност Факултета учинити доступном јавности и заинтересованим читаоцима.

Набавком и објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима доступност наставних материјала предвиђених планом и програмом наставних предмета на свим студијским програмима. Такође, периодичним анкетама студената, у праћење квалитета литературе и уџбеника укључена је и перцепција студената, која, уз анализе Већа катедара, чини основу за формулисање корективних мера за унапређење квалитета.

Библиотечко-информациони систем Филолошког факултета Универзитета у Београду састоји се од 18 семинарских библиотека везаних за уже наставно-научне области катедара за проучавање: српске књижевности и јужнословенских књижевности, српског језика са јужнословенским језицима и општом лингвистиком, славистике, романистике, румунског језика и књижевности, хиспанистике, италијанистике, англистике, германистике, албанског језика и књижевности, оријенталистике, опште књижевности са теоријом књижевности, библиотекарства и информатике, скандинавистике, хунгарологије. Децентрализовани облик организације факултетских библиотека према лингвистичком принципу, какав је на Филолошком факултету примењен, типичан је и у свету за сродне високошколске установе, које се баве изучавањем језика, књижевности и културе.

Свака од поменутих библиотека набавља и чува литературу, обрађује је, даје на коришћење, врши селективну дисеминацију информација и обавља библиографска истраживања за наставнике и студенте Филолошког факултета, а уз посебну препоруку и за научне раднике ван Факултета. Библиотечка грађа се од 2003. године обрађује у систему COBISS (Co-operative Online Bibliographic System & Services). Публикације обрађене у систему Пергам, који је раније био у употреби, конвертоване су у систем COBISS почетком маја 2008. године. Конвертовани записи су доступни само у локалној бази и у току је њихово похрањивање у узајамну базу података. Као координатори за рад свих библиотека и имплементацију [COBISS](#)-а, задужена је др Гордана Ђоковић, ванредни професор на Катедри за библиотекарство и информатику. Поред електронског каталога, који се у библиотекама Филолошког факултета израђује од 2003. године, за старије публикације користе се лисни каталози (алфабетски, предметни и стручни).

Факултетске библиотеке поседују преко 876.214 наслова књига, монографија и уџбеника, као и преко 10.000 јединица некњижне грађе (касете, CD, DVD, географске

карте) те је Филолошки факултет, по библиотечком фонду, свакако најбогатија високошколска установа у Србији. У просеку око 70% текуће набавке фонда чини куповина, око 20% поклон, а 10% остали видови набавке (размена и локални примерак – магистарски радови, докторске тезе и факултетска издања). Факултетске библиотеке поседују преко 25 драгоцених легата истакнутих професора, теоретичара и историчара књижевности и језика. То су легати: Ватрослава Јагића (купљена 1919. године, чине је 11.824 инвентарне јединице); Љубе Стојановића (2.974 инв. јединица); Живка Стефановића (1.665 наслова са 3.586 свезака, од којих је 57 наслова часописа); Радосава Бошковића (447 инв. јединице), Михајла Стевановића (462); Берислава Николића (530); Библиотека Више педагошке школе; Драга Ћупића (1532); Павла Поповића (око 20.000 јединица); Владана Недића (око 400 јединица); Велибора Глигорића (око 250 јединица); Мирољуба Тодоровића (око 150 јединица); Миодрага Поповића (око 530 јединица); Живана Живковића; Ивана В. Лалића (око 4.100 јединица); Александра Вуча (око 100 јединица); Тање Крагујевић (око 316 јединица); Нане Богдановић (око 1865 јединица); Јара Рибникара (око 176 јединица); Миодрага Ибровца, Светозара Русића, Ивана Димића, Бранка Јелића, Мирослава Караулца (који заједно броје 5293 публикација); Саве Бабића (1027 јединица), итд.

Студенти Филолошког факултета свих наставних група у потпуности имају подршку образовном и научно-истраживачком раду у својим катедарским библиотекама, с обзиром на то да су оне настајале од тренутка када су студијске групе настајале, да су их обликовали библиотекари у сарадњи са наставницима и студентима. Захваљујући томе, као и чињеници да су угледни професори остављали своје приватне библиотеке катедрама на којима су провели животни век, можемо рећи да су библиотечке колекције Филолошког факултета богате, стручно обрађене, доступне и студентима и наставницима и у потпуности одговарајуће потребама својих корисника. Квалитет библиотечких ресурса у библиотекама на Филолошком факултету обезбеђује се редовном контролом квалитета рада библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија.

Катедарске библиотеке набављају штампане домаће научне часописе на предлог наставног кадра и студената Катедре. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса КОБСОН. Студенти могу приступити сервису из рачунарске учионице или из свих читаоница Факултета, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, студенти мастер студија и докторанди имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Укупан број библиотека на Филолошком факултету: 18. Укупан број запослених библиотекара је 23, од којих 3 виша библиотекара, 19 библиотекара и 1 библиотекар саветник. Сви запослени библиотекари имају високу стручну спрему и положен стручни испит у библиотечко-информационој делатности, а већина и лиценце за рад у СОBISS систему: Коришћење програмске опреме СОBISS2/Позајмица; СОBISS2/Каталогизација-Серијске публикације; СОBISS2/Каталогизација-Библиографије истраживача; СОBISS2/Каталогизација-Редакција; Употреба програмске опреме СОBISS3/Преузимање записа и фонд; Употреба програмске опреме СОBISS3/Фонд; Употреба програмске опреме СОBISS3/Фонд-серијске публикације.

Укупан фонд библиотека Филолошког факултета износи: 876.214. Укупан фонд монографских публикација у библиотекама Филолошког факултета износи: 839.469. Укупан фонд серијских публикација у библиотекама Филолошког факултета: 36.745. Укупан фонд некњижне грађе у библиотекама Филолошког факултета износи преко 10.000. Поред електронског каталога у употреби су и лисни каталози за стари фонд (алфаветски, предметни или стручни, аналитички). У библиотекама се израђују и библиографије истраживача, електронски уз помоћ програмске опреме COBISS2/Каталогизација, библиографије истраживача.

Филолошки факултет располаже и солидном техничком базом за савремено извођење наставе (пројектори, озвучење), као и компјутерским учионицама. Рачунари су на Филолошком факултету распоређени по Катедрама (у кабинетима професора, асистената и сарадника у настави и канцеларијама секретара Катедара, и у одређеном броју учионица), у библиотекама, читаоницама библиотека, рачунарској учионици (лабораторији), у Студентској служби, у Рачуноводству, у Деканату, у Одсеку за опште и правне послове, у ИТ служби, и по центрима Факултета (Центру за докторске студије, Међународном славистичком центру, Центру за српски као страни језик и Центру за стално развој и евалуацију).

Факултет је корисник информационог система Електротехничког факултета Универзитета у Београду, а преко неопходне мрежне инфраструктуре обезбеђена је интернет конекција на академску мрежу (AMPEC). Осим LAN конекције, просторије Филолошког факултета покривене су и WIFI интернет мрежом кроз пројекат EDUROAM. За извођење мултимедијалних презентација Факултет користи 25 видео пројектора. Учионица 429 има опрему за симултано превођење. Факултет има две опремљене фонетске лабораторије са укупно 24 и 36 места. Сала 11, Амфитеатар на петом спрату, Сала за седнице и Сала хероја имају фиксно озвучење.

Квалитет библиотечког фонда, запослених у библиотекама, организације рада и доступности библиотечких ресурса на Факултету је веома добар. Библиотечки фондови развијају се у складу са потребама студијских програма на свим нивоима студија (основним, мастер, докторским). Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев предавача и у складу са утврђеним потребама. Факултет има и потенцијал за даљи развој библиотечких ресурса, у складу са применом савремених стандарда и уређења библиотечко-информатичке делатности.

Збирно, библиотеке Филолошког факултета убрајају се по богатству и уникатности фондова међу десет најважнијих библиотека у Србији.

б) SWOT анализа за стандард 9

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Богата издавачка делатност Филолошког факултета. +++ ☐ Велики обим и разноврсност библиотечког фонда. +++ ☐ Постојање литературе на свим језицима 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Присуство рачунара у читаоницама. + ☐ Мала средства за проширење библиотечког фонда. ++ ☐ Недовољна средства за дигитализацију. ++

<p>који се изучавају на Факултету. +++</p> <p>☒ Библиотечки фонд развија се у складу са потребама студијских програма свих нивоа студија. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев предавача и у складу са утврђеним потребама. Тиме је обезбеђена добра покривеност предмета уџбеницима и училима. +++</p> <p>☒ Развијање дигиталне библиотеке. +++</p> <p>☒ Дигитализација рукописног наслеђа домаћих писаца и старих и ретких књига. +++</p> <p>☒ Електронски каталог библиотека. +++</p> <p>☒ Даља дигитализација књижне и рукописне грађе. +++</p> <p>☒ Добра покривеност предмета стручном и савременом литературом. ++</p> <p>☒ Постојање квалитетног информационог система као основе за велики број услуга доступних студентима и запосленима. ++</p> <p>☒ Постојање сервиса за учење на даљину Moodle. +++</p>	
<p>О (Opportunities): Могућности</p>	<p>Т (Threats): Опасности</p>
<p>☒ Подстицање наставника на разне форме издавачке делатности на Факултету. +++</p> <p>☒ Рад на идејном пројекту за заједничку читаоницу уколико дође до иселења Биолошког и Географског факултета. +++</p> <p>☒ Подстицање пријатеља Факултета на улагање у усавршавање библиотечких и информатичких ресурса Факултета. +++</p>	<p>☒ Недовољна финансијска средства и ризик у финансијском планирању информатичког развоја и унапређивања библиотечких фондова. ++</p>

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

1. Адекватно подстицање наставног особља на издавачку делатност;
2. Подстицање наставника да припреме и наставним и образовним потребама прилагоде што више едукативног материјала у електронском облику и учине га доступним студентима преко сајта Факултета;
3. Додатно повећање броја образовних и других установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био још богатији а извори лако доступни свим корисницима;

4. Усавршавање постојећих и покретање нових часописа чији је издавач Филолошки факултет, што би допринело већој међународној препознатљивости Факултета;
5. Учешће у пројектима и остваривање контаката и сарадње са институцијама које могу допринети унапређењу и осавремењивању информатичких ресурса;
6. Подстицање студената на коришћење библиотеке и читаонице;
7. Рад на идејном пројекту за повећање простора библиотека и читаоница на Факултету као и оснивање нових библиотека;
8. Коришћење потенцијала запослених у библиотекама за потребе информисања и едукације студената свих нивоа студија за коришћење библиотечких ресурса;
9. Подстицање студената на коришћење електронских облика уџбеника и часописа и коришћење сервиса КОБСОН.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

[Прилог 9.4.](#) Библиотеке Филолошког факултета

[Прилог 9.5.](#) Дигитална библиотека Филолошког факултета

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Орган управљања, орган пословођења и други органи Филолошког факултета и њихове надлежности, као и организациона структура и друга питања од значаја за делатност и рад Факултета, дефинисани су, у складу са Законом о високом образовању и са Статутом Универзитета у Београду, новим Статутом Филолошког факултета, који је донет крајем 2020. године (бр. 3103/1 од 24.11.2020; ступио на снагу 2.12.2020; <http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/dokumenta/Statut%20Filoloskog%20fakulteta.pdf>).

Органи Факултета утврђени Статутом Факултета (чл. 21) јесу: орган управљања – Савет; орган пословођења – Декан; стручни органи – Наставно-научно веће, Изборно веће и Веће катедре (односно семинара); и Студентски парламент.

Орган управљања – Савет Филолошког факултета дефинисан је (састав, мандат, избор и и разрешења чланова Савета из реда запослених, руковођење радом Савета, надлежности) члановима 22-25 Статута Факултета. Савет Факултета састоји се од 27 чланова, од којих 15 чланова бирају запослени на факултету (12 чланова бира Наставно-научно веће из реда наставе и 3 члана бирају ненаставни радници), 8 чланова именује оснивач и 4 члана бира Студентски парламент Факултета. Мандат Савета односно његових чланова траје четири године, с тим да мандат члана Савета који је у Савет изабран односно именован након конституисања Савета траје најдуже до истека мандата Савета у који је изабран. Мандат чланова Савета који су представници студената траје две године, у складу са Статутом Универзитета. Чланови Савета из реда наставног особља, ненаставног особља и студената бирају се тајним гласањем. Процедура избора и разрешења чланова Савета из реда запослених (наставног и ненаставног особља) прецизно је утврђена чланом 23 Статута. Надлежности Савета утврђене Статутом (чл. 25) обухватају следеће: Савет: - доноси и мења Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа; - бира и разрешава декана, на предлог Наставно-научног већа; - бира и разрешава продекане, на предлог декана; - одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења; - доноси финансијски план Факултета, на предлог Наставно-научног већа; - усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа; - усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа; - даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета; - даје сагласност на расподелу финансијских средстава; - доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа; - подноси Влади Републике Србије, најмање једанпут годишње, извештај о пословању Факултета; - врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета; - доноси одлуку о оснивању или укидању унутрашњих организационих јединица, на

предлог Наставно-научног већа; - доноси Пословник о раду Савета, којим ближе уређује руковођење и начин рада; - обавља и друге послове у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета. Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Орган пословођења – Декан Филолошког факултета дефинисан је (начин избора и разрешења, мандат, састав и начин избора и разрешења чланова деканског колегијума, надлежности) члановима 26-34 Статута Факултета. Декан се бира тајним гласањем из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, на период од три године, са могућношћу једног поновног избора. При томе, декан не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило кодекс професионалне етике, односно лице које је разрешено дужности органа пословођења у складу са Законом, као и лице за које је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење. Такође, декан не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке, као ни лице које је члан Националног савета за високо образовање, члан Комисије за акредитацију и проверу квалитета и лице које је запослено у Националном телу за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (чл. 26).

Декану у раду помажу продекани, и то четири декана из реда наставника – декан за наставу, декан за финансије, декан за научни и стручни рад и декан за међународну сарадњу, и један студент декан (чл. 27). Декан и продекани чине Декански колегијум; декан може сазвати и проширени Декански колегијум, који поред декана и продекана чине и управници катедара и семинара (чл. 28). Процедура избора декана и продекана из реда наставника прецизно је утврђена чланом 29 Статута, а избор студента продекана чланом 30; престанак мандата односно разрешење декана и продекана дефинисани су члановима 31 односно 32 Статута.

Надлежности декана и продекана утврђене Статутом (чл. 34) обухватају следеће: Декан: - представља и заступа Факултет; - стара се о законитости и правилности рада на Факултету; - организује и усклађује рад и руководи радом и пословањем Факултета; - доноси распоред наставе на основним, академским, мастер академским и докторским студијама, на предлог катедара односно семинара; - председава Наставно-научним и Изборним већем, припрема и предлаже дневни ред његових седница; - учествује у раду Савета, без права гласа; - доноси опште акте и појединачне акте Факултета у складу са Законом, Статутом Универзитета у Београду и овим Статутом; - предлаже Наставно-научном већу и Савету мере за унапређење рада Факултета, покреће иницијативе и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета; - извршава и спроводи одлуке Савета, Наставно-научног и Изборног већа Факултета; - предлаже пословну политику Факултета и мере за њено спровођење; - наредбодавац је за извршење финансијског плана; - предлаже Наставно-научном већу финансијски план Факултета; - подноси Савету годишњи извештај о резултатима пословања; - поставља руководиоце ненаставних радних јединица Факултета; - обуставља од извршења акте

руководилаца радних јединица Факултета ако установи да су у супротности са законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета; - расписује конкурс за заснивање радног односа и стицање звања, на основу одлуке Изборног већа; - одлучује о заснивању радног односа, у складу са законом и колективним уговорима; - доноси и спроводи одлуке о правима, обавезама и одговорности запослених, у складу са законом и општим актима Факултета; - потписује дипломе и додатак дипломи; - обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Факултета и другим општим актима Факултета и Универзитета. У обављању послова из свог делокруга декан је самосталан, а за свој рад одговара Савету.

Продекан из реда наставника: - организује и води послове у области за коју је задужен, у оквирима овлашћења која му је дао декан; - замењује декана у случају спречености или одсутности, када декан тако одреди, у ком случају има сва права, одговорности и дужнос-ти декана; - обавља и друге послове које му повери декан. Студент продекан: - предлаже мере за унапређење студентског стандарда и прати стање у тој области; - координира рад студентских организација на Факултету; - обавља и друге послове који се односе на студентска питања. Продекани учествују у раду Савета, без права гласа, а за свој рад одговарају декану и Савету.

Стручни органи – Наставно-научно веће, Изборно веће и Веће катедре (односно семинара) – дефинисани су (састав, надлежност, начин рада и одлучивања) члановима 35-44 Статута Факултета.

Највиши стручни орган Факултета је Наставно-научно веће, које чине сви наставници и сарадници (осим оних са звањем сарадника у настави) који су у радном односу на Факултету са најмање 70% радног времена (чл. 36). Надлежности Наставно-научног већа (чл. 37) обухватају следеће: Наставно-научно веће: - одлучује о питањима наставне, научне и стручне делатности Факултета; - утврђује предлог Статута Факултета и његових измена; - предлаже Савету кандидата за декана, - предлаже Савету одлуку о оснивању или укидању унутрашњих организационих јединица; - разматра и припрема предлоге о другим питањима о којима одлучује Савет Факултета; - доноси план извођења наставе на академским студијама које се изводе на Факултету, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета; - утврђује предлог студијских програма који се изводе на Факултету и доставља их Сенату Универзитета на усвајање, на основу предлога одговарајућих катедара; - утврђује предлог ужих научних области које се изучавају на Факултету; - предлаже Универзитету у Београду одлуку о матичности Факултета; - ближе одређује правила студија које се изводе на Факултету; - одобрава теме докторских дисертација које израђују студенти Факултета у подручјима која се изучавају на Факултету; - одлучује о условима, начину и поступку остваривања програма образовања током читавог живота на Факултету, у складу с одговарајућим актима Универзитета; - уређује ближе услове и начин остваривања студијских програма на даљину који се изводи на Факултету; - дефинише тела и поступке везане за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету; - утврђује, заједно с деканом, јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе и усавршавање научноистраживачког рада на Факултету, у складу с политиком Универзитета; - прописује начин и поступак самовредновања на Факултету, у складу с утврђеним

стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета; - прописује услове и начин узимања у обзир мишљења студената приликом оцењивања резултата педагошког рада наставника, у складу с одговарајућим актом Универзитета; - предлаже Универзитету у Београду политику уписа студената на Факултет, као и број студената који се уписује на студијске програме које организује Факултет, на основу предлога катедара; - уређује услове и начин уписа кандидата на одобрене, односно акредитоване студијске програме које организује Факултет, у складу са општим актом Универзитета; - планира политику запошљавања и ангажовања наставника и сарадника; - уређује услове и поступак давања сагласности за ангажовање наставника на другој високошколској установи, у складу с овим Статутом и актима Универзитета; - предлаже кандидате за чланове и бира чланове органа Универзитета у Београду, у складу са Статутом Универзитета; - бира чланова Савета Факултета из редова наставе; - учествује у поступку поводом кршења Кодекса професионалне етике, у складу с општим актима Универзитета; - одређује, односно предлаже чланове комисије за подобност теме, за преглед и оцену и за одбрану докторских дисертација; - утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената; - образује комисије, у складу с овим Статутом; - расписује наградне темате за студенте; - доноси програм научних истраживања Факултета и најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања; - разматра приговоре и предлоге студената који се односе на квалитет образовног процеса и организацију и начин извођења наставе и изјашњава се о поднетим приговорима и предлозима; - доноси правилнике о раду ненаставних организационих јединица Факултета; - разматра и усваја извештаја управника центара; - прима обавештење о избору управника катедре; - доноси пословник о свом раду; - обавља и друге послове предвиђене законом, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и другим општим актима Факултета. Наставно-научно веће ради и одлучује ако је на седници присутно више од половине укупног броја чланова већа, а одлуке доноси већином гласова укупног броја чланова, с тим да када се одлучује о избору кандидата за декана, разрешењу декана, изменама Статута или доношењу новог Статута, кворум за рад Наставно-научног већа износи 2/3 укупног броја чланова (чл. 38).

Изборно веће чине наставници и сарадници (осим оних са звањем сарадника у настави) који су у радном односу на Факултету са најмање 70% радног времена, тако да када се одлучује о расписивању конкурса и одређивању комисије за припрему реферата о кандидатима за избор у звање наставника, као и када се одлучује о утврђивању предлога за избор у звање наставника, Изборно веће чине наставници у истом или вишем звању од звања за које се расписује конкурс односно за које се утврђује предлог за избор (чл. 39). Надлежности Изборног већа (чл. 40) обухватају следеће: Изборно веће Факултета, сходно Статуту Универзитета: - доноси одлуку о расписивању конкурса и одређује комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање наставника и сарадника; - утврђује предлог за избор у звање наставника; - врши избор у звање сарадника. За одлучивање је неопходно двотрећинско присуство укупног броја чланова Изборног већа који имају право гласа о датом предлогу, а одлука се доноси већином укупног броја чланова већа који имају право гласа о датом предлогу (чл. 41).

Веће катедре (односно семинара) чине сви наставници и сарадници катедре (осим оних са звањем сарадника у настави) који су у радном односу са најмање 70 одсто радног времена на Факултету (чл. 42). Надлежности Већа катедре (чл. 43) обухватају следеће: Веће катедре: - предлаже Наставно-научном већу програм основних академских, мастер академских и докторских академских студија, у вези са предметима катедре; - даје мишљење о програмима научних истраживања и научног рада у којима учествују наставници и сарадници катедре; - утврђује план научног рада и развоја катедре; - одређује распоред наставника и сарадника за извођење наставе и испита за сваку школску годину; - утврђује потребу за ангажовањем наставника или сарадника на предметима катедре, као и предлог за избор у више звање и упућује те предлоге Комисији за развој; - покреће иницијативу за расписивање конкурса за избор наставника и сарадника; - предлаже комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима на конкурс за избор наставника или сарадника; - предлаже Наставно-научном већу истакнутог научног, стручног, културног радника ван радног састава Факултета за остваривање дела наставе на Факултету - бира управника и заменика управника катедре; - доноси пословник о свом раду - обавља и друге послове у складу са Статутом Факултета. Веће катедре може одлучивати ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова Већа катедре, а одлуке доноси већином присутних чланова (чл. 44).

Студентски парламент је орган Факултета посредством којег студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету, а дефинисан је члановима 51-52 Статута и ближе уређен Пословником о раду Студентског парламента. Надлежности Студентског парламента утврђене Статутом (чл. 52) обухватају следеће: Студентски парламент: - бира и разрешава представнике студената у другим органима Факултета и њиховим радним телима, кад је то предвиђено Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета; - бира и разрешава председника и потпредседнике Студентског парламента; - оснива помоћна радна тела за поједине послове из своје надлежности; - доноси годишњи план и програм активности Студентског парламента; - разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научноистраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда; - стара се о раду факултетских центара за информисање, за развој каријере студената и за студентско организовање, заједно с другим органима Факултета; - учествује у поступку самовредновања Факултета, у складу с општим актом Наставно-научног већа; - усваја годишњи извештај о раду студента продекана; - предлаже финансијски план и извештај о финансијском пословању Студентског парламента Факултета и доставља га Савету на усвајање; - усваја годишњи извештај о раду који подноси председник Студентског парламента Факултета; - доноси свој Пословник о раду и друге опште акте, у складу са Статутом Факултета; - обавља друге послове предвиђене Статутом Факултета. Студентски парламент одлучује већином од укупног броја чланова, осим у случајевима у којима Пословник о раду Студентског парламента предвиђа друкчије.

Организација наставно-научног рада и стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка дефинисана је члановима 8-20 Статута. Поједини чланови овог сегмента Статута нису довољно прецизно формулисани с обзиром на актуелно стање (чл. 12, који се односи на уже научне области; чл. 13, који се односи на организационе јединице у којима се обавља наставно-научни рад а обухвата и навођење студијских програма односно профила; чл. 14, који се односи на центре), тако да их је у наредном периоду потребно ревидирати и прецизирати, посебно имајући у виду текући поступак акредитације.

За организовање наставе и научног рада на Факултету постоје: катедре (у оквиру којих могу постојати студијске групе и лекторати), семинари и центри (чл. 8). Наставно-научни рад се обавља у следећим организационим јединицама: Катедра за српски језик са јужнословенским језицима; Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима; Катедра за славистику; Катедра за општу књижевност и теорију књижевности; Катедра за англистику; Катедра за германистику; Катедра за романистику; Катедра за иберијске студије; Катедра за италијанистику; Катедра за оријенталистику; Катедра за библиотекарство и информатику; Катедра за општу лингвистику; Катедра за албанонологију; Катедра за хунгарологију; Катедра за неохеленске студије; Семинар за друштвене науке (чл. 13). У склопу наставно-научних јединица постоје библиотеке (чл. 11).

На плану организације стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка, Статутом је дефинисан (чл. 19-20) Секретаријат Филолошког факултета, који обавља опште, управно-правне, административне, финансијско-материјалне, техничке и друге послове од интереса за обављање делатности Факултета, а који чине:

- Одсек за студентска питања;
- Одсек за опште и правне послове са Техничком службом;
- Одсек за финансијско и материјално пословање;
- Служба за информационе технологије (ИТ служба).

Филолошки факултет има Правилник о раду Филолошког факултета Универзитета у Београду, бр. 2613/1 од 17.10.2014, као и Правилник о организацији и систематизацији послова на Филолошком факултету Универзитета у Београду, бр. 872-1 – 873/1 од 26.03.2018. Поступак усаглашавања ових и других општих аката са новим Статутом Факултета и другим релевантним надређеним прописима је у току.

Филолошки факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију (списак ненаставног особља у оквиру одговарајућих организационих јединица дат је у [Табели 10.1](#)). Систематичнији рад на унапређењу квалитета ненаставне подршке ограничен је рестриктивним мерама за запошљавање у јавном сектору током претходних година и општим финансијским могућностима Факултета.

Професионално усавршавање и образовање ненаставног особља Филолошког факултета остварује се кроз похађање актуелних стручних семинара и обука из предметних области рада у организацији одговарајућих институција у земљи (правни прописи, финансије и рачуноводство, јавне набавке, библиотечки семинари итд.). Факултет додатно подстиче професионално усавршавање и образовање ненаставног

особља кроз програме међународне мобилности, као и кроз интерно организоване обуке (курсеви у области страних језика, информационих технологија, итд.).

Усавршавање руководећег особља Филолошког факултета остварује је кроз учешће на стручним скуповима и семинарима намењеним унапређењу квалитета управљања у домену високог образовања.

На плану праћења квалитета управљања и ненаставне подршке, Филолошки факултет се током протекле три године суочио са бројним и сложеним изазовима у домену пословођења и управљања – укључујући, између осталог: неправилности у финансијском пословању 2017. утврђене у Извештају Државне ревизорске институције о ревизији правилности пословања Филолошког факултета од 25.12.2018. (в. Послеревизиони извештај Државне ревизорске институције о мерама исправљања Филолошког факултета од 16.04.2019: <http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/dokumenta/Poslerevizioni%20izvestaj.pdf>); кашњење са усаглашавањем Статута Факултета са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, последичне неправилности у вези са избором органа пословођења и управљања, као и кашњење са избором потребних стручних тела (Етичка комисија, Статутарна комисија, Комисија за развој, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и др.); јавну опомену Етичког одбора Универзитета у Београду изречену в.д. деканици Филолошког факултета проф. др Љиљани Марковић 08.07.2020. због повреда Кодекса професионалне етике које је учинила у обављању функције декана и в.д. декана Факултета; функционисање Факултета од 01.10.2019. до 18.02.2021. са органом пословођења у својству вршиоца дужности (при чему током 2020. године са три вршиоца дужности декана; в. одељак о раду в.д. деканских колегијума у Извештају о раду Филолошког факултета за 2020. годину: <http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/dokumenta/%D0%98%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98%20%D0%BE%20%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83%202020.pdf>).

Током академске 2019/2020. и 2020/2021. године Филолошки факултет је предузео низ мера и активности у циљу решавања проблема и унапређења квалитета управљања и пословођења, укључујући, поред осталог, доношење новог Статута у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду, спровођење избора и конституисање органа управљања и пословођења са пуним легалитетом и легитимитетом, образовање потребних стручних тела и приступање усаглашавању потребних општих аката.

Предузете мере и активности обухватају и утврђивање система обезбеђења квалитета (као што је описано у стандардима 1-3), и у склопу тога спровођење поступка самовредновања, који укључује и анкету студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби ([Прилог 10.2](#); в. и [Прилог 3.3](#)). Притом треба имати у виду да је анкета спроведена у децембру 2020. године, а актуелно руководство Факултета је изабрано у фебруару 2021. године. Као што је резимирано у прилозима 10.2 и 3.3, одговори студената у анкети дају смернице за унапређивање рада управе и стручних служби на Факултету, што је узето у обзир при формулисању предлога мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10.

б) SWOT анализа за стандард 10

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Надлежности органа управљања и органа пословођења, као и стручних органа Филолошког факултета дефинисане су Статутом Факултета, који је усклађен са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду. +++ ➤ Организациона структура Филолошког факултета дефинисана је Статутом Факултета. +++ ➤ Квалитет управљања и пословођења на Филолошком факултету се прати и предузимају се мере за унапређење. +++ ➤ Квалитет рада стручних служби и ненаставне подршке на Филолошком факултету се прати и предузимају се мере за унапређење. +++ ➤ Релевантне информације о раду органа и стручних служби Факултета јавно су доступне. +++ ➤ Филолошки факултет подстиче усавршавање управљачког и ненаставног особља. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Начин реализације мера за унапређење квалитета управљања и ненаставне подршке није разрађен, а често је условљен финансијским ограничењима. ++ ➤ Услови за напредовање ненаставног особља нису дефинисани. ++ ➤ Запослени у појединим стручним службама немају адекватан простор и опрему за рад. ++
O (Opportunities) – Могућности	T (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Успостављање система електронског управљања свим документима и архивом. +++ ➤ Разрада и унапређење поступка праћења и оцењивања квалитета управљања и ненаставне подршке (укључујући анкетирање запослених). +++ ➤ Планирање и интензивирање програма усавршавања и стимулисања ненаставног особља у циљу унапређења квалитета рада. ++ ➤ Разматрање могућности увођења интегрисаног система управљања квалитетом према међународним стандардима. + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Честе промене прописа и усложњавање администрације у сектору високог образовања отежавају рад стручних служби Факултета. ++ ➤ Недостатак финансијских средстава за унапређење инфраструктурних услова за рад и усавршавање ненаставног особља. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

1. Систематизовати и унапредити поступак праћења и оцењивања квалитета управљања и ненаставне подршке (укључујући и анкетање запослених).
2. Разрадити систем реализације мера за унапређење квалитета управљања и ненаставне подршке.
3. Интензивирати рад на усаглашавању општих аката Факултета.
4. Успоставити систем електронског управљања документима и архивом.
5. Континуирано обезбеђивати и унапређивати транспарентност рада свих органа Факултета.
6. Унапредити комуникацију између запослених у стручним службама и студената.
7. Утврдити критеријуме за напредовање и стимулисање ненаставног особља.
8. Плански разрадити стручно савршавање ненаставног особља.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

а) Опис тренутног стања

На основу расположиве документације доступне на интернет презентацији Градског геодетског завода, као и података из Геодетско-катастарског информационог система, Филолошки факултет Универзитета у Београду располаже простором у три зграде:

- а) Студентски трг бр. 3,
- б) Кнез Михајлова бр. 40,
- в) 1300 каплара бр.1.

Зграде Факултета припадају катастарској општини Стари град, а заведене су у земљишним књигама под бројем катастарске парцеле 1812.

Студентима, наставницима и сарадницима обезбеђен је одговарајући простор за извођење наставе и реализацију наставних програма. Факултет поседује опремљене учионице, кабинете, семинарске учионице са доступним рачунарима и приступом интернету, рачунарске учионице, фонетске лабораторије и слично. Додатно, Факултет поседује учионице које су опремљене савременим информационо-комуникационим технологијама, због потребе извођења наставе на свим нивоима академских студија. У појединим учионицама постоји већи број савремених рачунара, интерактивних табли и лаптоп уређаја, који олакшавају извођење наставе, те реализацију предиспитних и испитних активности. Најзад, простор којим Факултет располаже у највећој мери задовољава урбанистичке, техничко-технолошке, безбедносне и хигијенске услове потребне за рад.

б) SWOT анализа за стандард 11

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет обезбеђује одговарајући простор за несметано извођење наставе, колоквијума и испита на свим нивоима студија. +++ ➤ Факултет реализује наставу у добро опремљеним амфитеатрима и учионицама, који су прилагођени савременој настави. ++ ➤ Велики број рачунара и друге опреме омогућава и олакшава држање наставе. +++ ➤ Снажна локална мрежа. +++ ➤ Брза веза са интернетом. +++ ➤ Сервис eduroam (educational roaming) за	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Распоживи простор одговара траженим критеријумима, али за успешнију реализацију наставног процеса Факултету је потребно много више простора. ++ ➤ Колоквијуми и испити се држе суботом и недељом. + ➤ Велико оптерећење учионица отежава прављење распореда часова. Из тог разлога неходно је одржавање целодневне наставе (у две смене) од 8 до 22 часа. + ➤ Факултет нема довољно простора како би омогућио одржавање ваннаставних активности у којима би учествовали

<p>бесплатан приступ интернету, који наставници, сарадници и студенти Филолошког факултета могу користити на већини образовних и научно-истраживачких институција у свету. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Солидна техничка подршка, добро обучени администратори и техничари. ++ ➤ Квалитетна опрема за реализацију наставе из конференцијског, симултаног и аудиовизуелног превођења. +++ 	<p>студенти. +</p>
<p>О (Opportunities) – Могућности</p>	<p>Т (Threats) – Опасности</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постављање монитора који реагују на додир, за потребе пријаве испита у ходнику Факултета. ++ ➤ Због добре рачунарске инфраструктуре фонетске лабораторије се могу користити за одржавање студентских такмичења или друге истраживачке пројекте, уз учешће студената мастер и докторских студија. +++ ➤ Нове генерације сарадника и наставника, могу допринети модернизацији и развијању студијских програма, уз превазилажење разних проблема изазваних недостатком средстава. +++ ➤ Област студирања на даљину представља значајан потенцијал за ширење, без велике потребе за додатним простором. ++ Увођење нових технологија у наставу (интерактивна табла, лаптоп рачунари, таблет уређаји). ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недостатак простора може утицати негативно на прављење оптималног распореда извођења наставе. ++ ➤ Трошкови одржавања већ временске зграде све су већи, што Факултет тешко покрива из сопствених средстава. ++ ➤ Велика површина Факултета захтева позамашна средства за текуће одржавање, плаћање рачуна за грејање, струју, воду, телефон, као и за већа инвестициона улагања. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

1. Већа улагања у рачунарску опрему, која је у неким сегментима застарела.
2. Замена информатичке опреме у краћем временском интервалу, након једне или две године.
3. Тражење алтернативних начина финансирања, јер финансијска средства која држава обезбеђује за образовање и науку нису довољна како би се набавила потребна опрема за наставне и научно-истраживачке активности.
4. Иако простор Филолошког факултета испуњава стандарде који су прописани акредитационим нормативима, улажу се посебни напори како би се у наредном периоду добио додатни простор.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Факултет не поседује наставно-научне и стручне базе.

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Извори финансирања Филолошког факултета утврђени су у складу са Законом о високом образовању, Уредбом о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета, Статутом факултета:

- средства која обезбеђује оснивач (дугорочно, за извођење акредитованих студијских програма);
- средства по основу уговора о пројектима са МПНТР;
- сопствена средства која Факултет стиче од школарина, накнада трошкова студија, накнада за пружање научних и других услуга, донација и примања (скриптарница) у складу са Законом.

Финансирање Филолошког факултета Универзитета у Београду, као факултета чији је оснивач Република Србија, једним делом гарантује Оснивач, односно Министарство просвете науке и технолошког развоја, у складу са одредбама Закона о високом образовању и Закона о буџетском систему. У приходима Филолошког факултета Оснивач учествује са преко 70% (укључујући и средства из републичких пројеката). Око 30% укупних прихода Факултета чине сопствена средства (школарине, донације, услуге и приход од продаје сопствених издања). Већ дужи низ година, међутим, Оснивач покрива само део свих расхода Факултета, док остале расходе Филолошки факултет финансира из сопствених средстава (школарине и остали приходи). Будући да Оснивач има одлучујућу реч и у формирању висине школарине, управо Оснивач може Филолошком факултету дугорочно обезбедити финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса као и научно-истраживачких пројеката и стручних активности. Филолошки факултет може у ограниченом обиму допринети средњерочној финансијској стабилности Факултета путем конкурисања за међународне и домаће пројекте (треба, међутим, имати у виду да су таква средства у случају филолошких факултета неупоредиво нижа од пројектских прихода које могу реализовати факултети који су на основу своје научне области повезани са привредом и производњом, тј. факултета који реализују тзв. „комерцијалне пројекте“).

Филолошки факултет анализира и прави распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску ликвидност у дужем временском периоду.

С обзиром да се ради о установи чији је оснивач Република Србија, стабилност финансијског пословања може осигурати једино Министарство просвете и науке, финансирањем расхода и трошкова у *целости* (што сада није случај). У смислу наставне делатности, то подразумева финансирање довољног броја буџетских студената на основним, мастер и докторским студијама.

Филолошки факултет редовно планира распоред и намену финансијских средстава, доносећи Финансијски план ([Прилог 12.1](#)) и План јавних набавки којима се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја савет. У складу са Статутом Универзитета у Београду и сопственим Статутом, Филолошки факултет усваја Извештај о финансијском пословању ([Прилог 12.2](#)) на Наставно-научном већу и на Савету Филолошког факултета, обезбеђујући јавност и транспарентност извора и употребе финансијских средстава.

б) SWOT анализа за стандард 12

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Дугорочна финансијска сигурност Факултета као буџетске установе. ++ ➤ Факултет има могућност да у законским оквирима самостално финансијски одлучује, доноси финансијске планове и располаже приходима. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Средства опредељена у буџету Републике Србије за финансирање наставно-научних процеса не прате реформу високог образовања и често су недовољна. ++ ➤ Смањивање броја студената прети због смањеног наталитета у Србији и континуираног исељавања младе популације. ++ ➤ Низак проценат издвајања за просвету и науку представља проблем за државне високошколске установе дуги низ година. ++
O (Opportunities) – Могућности	T (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Већи број страних самофинансирајућих студената. ++ ➤ Већа сарадња са наставним, научним и истраживачким установама, као и разматрање могућности за остваривање сарадње са субјектима на тржишту. +++ ➤ Конкурисање и учествовање запослених на факултету у националним и међународним научно-истраживачким пројектима. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Лагани али континуирани тренд опадања броја студената. +++ ➤ Могућност смањивања финансијске аутономије високошколских установа. +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

1. Континуираним радом и напорима свих наставника и сарадника одржати и унапређивати квалитет студијских програма и углед Факултета.

2. Стимулисати наставнике за учешће на пројектима.
3. Повећати удео сопствених средстава које Факултет самостално остварује.
4. Наставити са улагањем сопствених прихода у опремање учионица, библиотека и лабораторија. Обезбедити добру финансијску подршку истраживачком раду. Покренути и проширити сарадњу са другим научно-истраживачким организацијама.
5. Све елементе у вези са финансирањем и реализацијом истраживачких, научно-истраживачких и стручних пројеката прецизније утврдити одговарајућим правилницима о класификацији радних задатака и расподели средстава на радним задацима.
6. Формирати и унапређивати кадровску и техничку логику за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката.
7. Спровести детаљну анализу потреба и финансијске оправданости акредитовања нових студијских програма и одржавања акредитације постојећих.

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски план

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Студенти учествују у активностима самовредновања и унапређивања квалитета, директно, учешћем у анкетама, или преко својих представника у различитим органима и телима Факултета што је регулисано Статутом Факултета и низом других аката (Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању, Правилником о комисији за праћење и унапређење квалитета наставе и Правилником о комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, Правилником о Већу докторских студија).

Студенти су укључени у процес самовредновања и унапређења квалитета преко својих представника у следећим органима и телима Факултета:

- Студентски парламент
- Студент продекан
- Савет Факултета – 4 члана
- Стручни органи факултета: Наставно-научно веће и Веће катедре (односно семинара) – проширују се за 20% представницима студената када се одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање ЕСП бодова. Представнике студената бира Студентски парламент из редова студената, у складу са Статутом Факултета.
- Веће докторских студија – проширује се за 20% представницима студената докторских студија када се одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе на докторским студијама, реформу студијских програма докторских студија, анализу ефикасности студирања и утврђивање ЕСП бодова на докторским студијама. Представнике студената бира Студентски парламент из редова студената докторских студија, у складу са Статутом Факултета.
- Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе - 2 члана
- Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета – 2 члана
- Етичка комисија – 1 члан, 1 заменик члана
- Комисија за дисциплинску одговорност студената – 1 члан, 1 заменик члана

Студентски парламент је орган Факултета посредством којег студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету. Студентски парламент Филолошког факултета у сарадњи са студентом продеканом покреће иницијативе за доношење и измену одлука које се односе на студенте, доноси прописе од интереса за студенте, обавља активности које се тичу унапређења квалитета наставе и ваннаставних активности и бави се свим активностима у вези са студијама на Филолошком факултету.

Састав, број и избор чланова Студентског парламента, као и његове надлежности утврђене су Статутом Филолошког факултета (члан 52 и 53) и Правилником о раду студентског парламента Филолошког факултета Универзитета у

Београду ([Прилог 13.2](#)). Информације о Студентском парламенту налазе се на веб-сајту Факултета (<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/fakultet/studentski-parlament/>), а Парламент за информисање студената користи и друштвене мреже.

Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Студентски Парламент чине по један, два, односно три изабрана студента са сваке студијске групе у саставу Факултета, у зависности од укупног броја уписаних студената на датој групи, а у циљу обезбеђивања одговарајуће репрезентативности студената. Чланови се бирају непосредно, тајним гласањем, у априлу, најкасније до 10. у месецу, односно истовремено с избором Студентског парламента Универзитета у Београду. У чланству Студентског парламента заступљен је представник студената уписаних по афирмативној мери. Комисију за спровођење избора Студентског парламента именује декан. Бирачки списак, односно листу уписаних студената, органу који спроводи изборе и декану доставља стручна служба Факултета. По обављеном гласању утврђује се листа кандидата према броју гласова које су освојили на изборима. Конститутивна седница новог сазива Студентског парламента одржава се у првој недељи октобра. Мандат члана Студентског парламента траје две године, а престаје и раније, престанком статуса студента на студијском програму који се остварује на Факултету, у ком случају се у року од 15 дана спроводе допунски избори за упражњено место.

У време када се врши избор за Студентски парламент, спроводе се и избори за студента продекана. Поступак предлагања студента продекана и његове обавезе одређени су Статутом Факултета. Студента продекана бира Савет факултета на предлог Студентског парламента. Право на кандидатуру за изборе и излазак на изборе за студента продекана имају сви студенти Факултета који су уписани у години када се избори одржавају. Мандат студента продекана траје две школске године, са могућношћу једног поновног избора, а престаје и раније, престанком статуса студента на студијском програму који се остварује на Факултету.

Студент продекан представља студенте и заступа њихова мишљења, предлоге и захтеве пред свим органима Факултета који се односе на подизање квалитета образовног процеса и на организацију и начин извођења наставе.

Студент продекан учествује у раду проширеног Деканског колегијума, Већа Факултета и Савета Факултета, као и телима која се баве контролом квалитета и евалуацијом рада Факултета кад су на дневном реду питања од интереса за питања студената. Улога студента продекана је да информира студенте о свим факултетским одлукама и питањима од значаја за студенте, да Парламенту подноси извештаје о свом раду и друге активности у складу са интересима студената. Студент продекан такође, у сарадњи са другим представницима студената, спроводи процес самовредновања, учествује у припремама и обрадама студентских анкета и учествује у припремама закључака и мера за унапређење квалитета.

Студенти преко својих представника у Савету Факултета имају право гласа по свим питањима, па и по питањима унапређења квалитета. На овај начин могу директно утицати на политику контроле и побољшања квалитета, као и на усвајање општих аката којима се ова област регулише. Мандат чланова Савета који су представници студената

траје две године, у складу са Статутом Универзитета. Студентски парламент Факултета бира чланове Савета из реда студената који су уписали годину у школској години у којој се избор врши, тајним гласањем, већином укупног броја чланова, а самостално ближе уређује поступак кандидовања и начин спровођења гласања.

У Наставно-научном већу студенти учествују у раду по питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ. На овај начин они имају директан утицај на процесе унапређења квалитета. Студенти имају право да износе своје ставове, да дају предлоге за измене и унапређења квалитета наставе и студијских програма, да утичу на одлуке о студентским питањима које су донели други органи Факултета и слично.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, са по два члана представника студената, кључна су тела која се баве питањима обезбеђења, праћења и унапређења квалитета на Факултету. Студенте који учествују у раду комисија бира Студентски парламент на основу унапред утврђене процедуре за избор чланова за комисије. Рад ових комисија регулисан је одговарајућим правилницима, а обухвата анализу и вредновање квалитета разних области обухваћених процесом самовредновања, а у којима студенти директно учествују: праћење и анализирање студијских програма и квалитета наставе на Факултету; анализирање ефикасности студирања и евалуација стицања ЕСП бодова; предлагање мера и активности за унапређење квалитета наставе и реформе студијских програма; предлагање доношење општих аката у вези с праћењем и унапређењем квалитета наставе; прикупљање од релевантних органа и стручних служби Факултета података о квалитету научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника, квалитету простора и опреме и квалитету финансирања, анализа резултата студентских анкета у вези с квалитетом наставног процеса, студијских програма, библиотечких и информатичких ресурса, квалитетом управљања и рада стручних служби и квалитетом простора и опреме на Факултету.

Студенти су преко учешћа у ове две комисије укључени и у поступак самовредновања који, према Правилнику о обезбеђивању квалитета и самовредновању, спроводи Комисија за самовредновање, а њу чине сви чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и сви чланови Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, као и руководиоца Одсека за студентска питања. Комисија за самовредновање бави се: анкетирањем студената о квалитету наставног процеса; анкетирањем студената о квалитету рада органа управљања и стручних служби; анкетирањем дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења; анкетирањем послодаваца о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца; увидом у извештаје, закључке и друга релевантна акта Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, као и других факултетских органа и тела.

Осим директног учешћа студената у раду претходно наведених комисија, важна је и њихова улога у информисању и извештавању Студентског парламента о раду ових комисија.

Поред тога што су путем својих представника укључени у поступак самовредновања и унапређења квалитета, студенти у њему учествују и непосредно, попуњавањем анкета које се односе на оцену педагошког рада наставника и сарадника ангажованих на предметима које су похађали у оквиру свог студијског програма. Такође учествују у попуњавању анкета о оцени квалитета наставног процеса и анкета о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби. Све анкете доступне су у електронској форми и попуњавају се анонимно. Према Правилнику о обезбеђивању квалитета и самовредновању, студентски представници кроз учешће у Комисији за самовредновање учествују и у анализи резултата ових анкета и давању предлога за превентивне и корективне мере у циљу побољшања квалитета студијских програма, наставног процеса, начина управљања Факултетом и рада стручних служби.

Студенти су преко својих представника укључени и у рад два тима која су на Факултету формирана почетком 2021. године: *Тим за додатну образовну подршку студентима* и *Тим за заштиту од сексуалног узнемиравања студената и запослених на Филолошком факултету*.

У Тиму за додатну образовну подршку студентима учествују два члана Студентског парламента: председник и члан парламента који је задужен за помоћ студентима који припадају осетљивим групама. У оквиру овог Тима студенти су укључени у различите активности које имају за циљ да се обезбеди подршка и унапреде услови студирања за студенте којима је потребна додатна подршка: креирање анкета намењених испитивању потреба студената и наставника, осмишљавање активности подршке студентима и наставница на основу анализа резултата анкета, обавештавање студената о активностима Тима, учествовање у едукативним активностима и друго.

У рад Тима за заштиту од сексуалног узнемиравања студената и запослених на Филолошком факултету укључен је студент продекан који је заједно са осталим члановима Тима ангажован на: изради Правилника о превенцији и заштити од сексуалног узнемиравања студената и запослених на Факултету, изради и спровођењу анкета о сексуалном узнемиравању, планирању и спровођењу едукативних активности намењених наставницима и студентима, информисању студената, и друго.

Студенти имају свој часопис, Студентски књижевни лист ВЕСНА, који самостално уређују и који је доступан на веб-сајту Факултета:

<http://www.fil.bg.ac.rs/lang/sr/studenti/studentske-aktivnosti/casopisi/>

б) SWOT анализа за стандард 13

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Студентима је обезбеђено учествовање и право гласа у свим органима и телима Факултета која учествују у процесу самовредновања и процени квалитета. +++ ☐ Кроз анкете студенти активно учествују у евалуацији установе, студијских 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Недовољна заинтересованост студената за изборе својих представника на Факултету. +++ ☐ Незаинтересованост одређеног броја студената за учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета наставног процеса и услова студирања. +++

<p>програма, наставе. +++</p> <p>☒ Анкетирање студената је у електронској форми и анонимно. ++</p> <p>☒ Студенти су укључени у рад Тима за додатну образовну подршку студентима и Тима за заштиту од сексуалног узнемиравања студената и запослених на Филолошком факултету. ++</p>	<p>☒ Недовољно информисање студената о резултатима анкета и усвојеним корективним мерама на основу њих. ++</p>
<p>О (Opportunities): Могућности</p>	<p>Т (Threats): Опасности</p>
<p>☒ Уз сарадњу са Студентским парламентом и студентом продеканом, интензивније радити на информисању студената о важности процеса евалуације студијских програма, наставног процеса, педагошког рада наставника/сарадника, установе и мотивисати их да редовно учествују у попуњавању анкета. ++</p> <p>☒ Подршка студентским представницима да активније учествују у предлагању корективних мера везано за услове и квалитет студирања. ++</p> <p>☒ Подршка студентским телима у покретању и реализацији активности које би унапредиле услове и квалитет студирања. ++</p>	<p>☒ Неповерење студената у анонимност анкета. ++</p> <p>☒ Преоптерећеност студената обавезама на факултету доводи до тога да често немају времена за озбиљније бављење обезбеђивањем квалитета или површно прилазе том проблему. ++</p> <p>☒ Неповерење студената да ће резултати анкете заиста бити употребљени од стране управе Факултета за унапређивање услова и квалитета студирања. ++</p>

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

1. Унапредити информисање студената о важности процеса самовредновања ради стицања поверења у резултате процеса унапређења квалитета.
2. Прихватање студентских иницијатива у предлагању мера за побољшање квалитета.
3. Унапређење информисања студената о процесима самовредновања, контроле квалитета и студентским правима.
4. Унапређивање сарадње представника студената и управе Факултета кроз заједничке састанке Студентског парламента, деканског колегијума и Комисије за самовредновање.
5. Редовније ажурирање информација о раду студентских тела на веб-сајту Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.2. Правилник о раду Студентског парламента Филолошког факултета

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

а) Опис тренутне ситуације, анализа и процена

Доношењем новог Статута, Стратегије обезбеђивања квалитета, Акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета, Правилника о обезбеђивању квалитета и самовредновању, Правилника о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета и Правилника о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе, и формирањем Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, Филолошки факултет је обезбедио институционални и нормативни оквир за систематско праћење и периодичну проверу квалитета, у циљу унапређења квалитета рада Факултета у свим аспектима према утврђеним стандардима. У процес спровођења утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета укључени су сви субјекти из система обезбеђења квалитета, чији су задаци дефинисани наведеним актима.

Факултет је институционалним успостављањем система обезбеђења квалитета трајно обезбедио услове за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за праћење и унапређење квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. На плану информатичке инфраструктуре, Филолошки факултет за прикупљање података од значаја за питања квалитета студија користи Факултетски информациони систем – ФИС (који је развио Електротехнички факултет Универзитета у Београду, а примењује се и на бројним другим високошколским установама у земљи). Путем овог информационог система Филолошки факултет редовно прикупља и анализира статистичке податке који се односе на квалитет студија за све нивое студија и све студијске програме (просечна дужина трајања студија, проценат дипломираних студената, број остварених ЕСПБ по годинама студија, стопа одустајања од студија, просечне оцене студената и др.) и спроводи периодично анкетирање студената.

У оквиру поступка самовредновања који је Филолошки факултет спровео током шк. 2020/2021. године, а који се временски преклопио са процесом усаглашавања општих аката Факултета, извршено је опсежно анкетирање студената о квалитету наставног процеса и о квалитету рада органа управљања и рада стручних служби, као и анкетирање дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења, и анкетирање послодаваца о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца; анализа резултата спроведених анкета дата је у прилозима [4.1](#), [4.2](#), [5.1](#) и [10.2](#).

Филолошки факултет је у редовној комуникацији са представницима Националне службе за запошљавање, великим бројем послодаваца и организацијом „Алумни Филолошког факултета Универзитета у Београду” и на тај начин добија повратне информације о компетенцијама дипломираних студената.

Податке од значаја за међународну упоредивост квалитета Филолошки факултет обезбеђује кроз наставну и научну сарадњу са бројним иностраним високошколским установама и размену студената, наставног и ненаставног особља у оквиру програма међународне мобилности, као и на основу повратних информација о успеху студената

Филолошког факултета који учествују у међународним програмима размене или настављају мастер и докторске студије на иностраним универзитетима.

Динамика и начин спровођења поступка самовредновања јасно су регулисани наведеним усвојеним општим актима Филолошког факултета, у складу са релевантним прописима на републичком и универзитетском нивоу, са циљем да се трајно обезбеде услови за редовно и систематично праћење и унапређење квалитета у свим областима рада Факултета. Поступак самовредновања спроводи се најмање једном у три године, и обавезно укључује резултате анкетања студената о одговарајућим аспектима квалитета студија. Извештај о самовредновању по свим утврђеним стандардима се, након усвајања на Наставно-научном већу, објављује на веб-сајту Факултета.

б) SWOT анализа за стандард 14

S (Strengths) – Предности	W (Weaknesses) – Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Успостављен институционални и нормативни оквир за систематско праћење и периодичну проверу квалитета. +++ ➤ Постојање инфраструктуре за систематско праћење и унапређење квалитета. ++ ➤ Повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената. ++ ➤ Размена искустава са референтним иностраним високошколским установама у циљу унапређења квалитета. ++ ➤ Дефинисана динамика и начин спровођења самовредновања, уз јавност резултата процене квалитета. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност наставника, ненаставног особља и студената за учешће у процесима праћења и провере квалитета. ++ ➤ Недовољна заинтересованост студената за учешће у анкетању и неповерење студената у анонимност и сврсисходност анкета. ++
O (Opportunities) – Могућности	T (Threats) – Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Одржавање континуитета у реализацији процеса обезбеђења, праћења и унапређења квалитета. +++ ➤ Развијање инфраструктуре за систематско праћење и унапређење квалитета. +++ ➤ Унапређење комуникације са послодавцима и дипломираним студентима у циљу систематичнијег прибављања повратних информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Преобимни административни послови и изостанак стимулативних мера за ангажовање наставника, стручних служби и студената у реализацији процеса обезбеђења, праћења и унапређења квалитета. ++ ➤ Недовољна финансијска средства за развијање инфраструктуре у функцији систематског праћења и унапређења квалитета. +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

1. Подизање свести о значају систематског праћења и периодичне провере квалитета.
2. Мотивисање запослених за учествовање у процесу праћења и унапређења квалитета.
3. Мотивисање студената за учествовање у процесу праћења и унапређења квалитета, укључујући ангажовање у одговарајућим факултетским телима и, посебно, активно учешће у анкетама у циљу унапређења квалитета студија.
4. Развијање инфраструктуре за систематско праћење и унапређење квалитета, уз планирање потребних финансијских средстава и одговарајуће обуке.
5. Развијање комуникације са послодавцима и дипломираним студентима у циљу свеобухватнијег сагледавања квалитета стечених компетенција дипломираних студената.
6. Интензивирање размене искустава са референтним иностраним високошколским установама у домену методологије праћења и унапређења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

СТАНДАРД 15: КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Филолошки факултет Универзитета у Београду је установа високог образовања и научно-истраживачка установа. Ресурси којима Факултет располаже омогућавају организовање и извођење докторских студија у оквиру којих докторанди продубљују знања стечена на претходним нивоима студија и развијају различите компетенције које су основа за активно, ангажовано и компетентно учешће у академској заједници и/или професији којом ће се бавити након студија.

Извођење докторских студија регулисано је Статутом Филолошког факултета и Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 191/2016, 212/2019, 215/2020 и 217/2020).

На Факултету се изводе докторске академске студије у трајању од три школске године, чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова. Докторске студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита и изработом и јавном одбраном докторске дисертације.

Докторске студије се изводе на научно утемељеним програмима према наставним плановима који су усклађени са Стандардима за акредитацију докторских студија. Циљеви програма докторских студија усклађени су са основним задацима и циљевима факултета у научној делатности. За извођење докторских студија постоје одговарајући људски, просторни, технички, лабораторијски, библиотечки, информатички и други ресурси, који су у складу са карактером докторских студија и предвиђеним бројем студената.

На Филолошком факултету постоји један акредитован студијски програм докторских студија заједнички за све катедре и одсеке Факултета, са пет модула: Језик, Српски језик, Књижевност, Српска књижевност и Култура. Постдипломске докторске студије на Филолошком факултету припадају подручју друштвено-хуманистичких наука, пољу филологије, и то у следећим ужим научним областима: филолошке науке, наука о језику, наука о књижевности, теорија и историја књижевности, упоредна књижевност, методика наставе језика, методика наставе књижевности, примењена лингвистика, преводилаштво, културологија, комуникологија, библиотекарство, као и у другим ужим научним областима у пољу филологије. На сваком модулу обавезан је један предмет (Савремени токови у лингвистици на модулу Језик, Књижевне теорије на модулу Књижевност, Упоредна граматика индоевропских језика на модулу Српски језик, Теорија у проучавању српске књижевности на модулу Српска књижевност, и Савремене студије културе I на модулу Култура), док изборне предмете студенти бирају у складу са својим истраживачким усмерењем. Могућност избора групе предмета указује на отвореност, флексибилност и прилагодљивост студија интересовању појединца и професионалним потребама кандидата.

По завршетку студија стичу се следеће компетенције: оспособљеност за бављење научно-истраживачким радом, припремљеност за постдокторска усавршавања у земљи и иностранству и за запошљавање у јавном и приватном сектору. Са

докторатом стеченим на Филолошком факултету може се радити у научним, наставним, образовно-васпитним установама, као и у установама културе, у библиотекама, архивима и музејима, на уметничким академијама, у позоришним и филмским установама, институтима за књижевност и језик, филм и позориште, државној и локалној управи, посебно у сектору културе и образовања, дипломатији и медијима (штампи, радију и телевизији).

Компетентност Факултета за извођење докторских студија показује се на основу броја наставника укључених у научно-истраживачке пројекте, броја радова у међународним часописима, броја одбрањених докторских дисертација, као и на основу остварене сарадње са научним и истраживачким установама у земљи и свету.

Број наставника на Филолошком факултету који имају услов за ментора је 160. Компетентност наставника за извођење докторских студија може се видети и по њиховим референцама које обухватају различите врсте публикација укључујући пре свега радове у часописима са SCI/SSCI листе ([Табела 6.7](#)). Такође, велики број наставника и сарадника активно се бави научно-истраживачким радом и укључен је у већи број националних и међународних научно-истраживачких пројеката. Подаци о ангажовању наставника на пројектима дати су у оквиру Стандарада 6 ([Прилог 6.2](#)).

Ментор докторске дисертације одређује се из реда наставника из научне области из које се ради докторска дисертација, а на основу Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 191/2016, 212/2019, 215/2020 и 217/2020). На Факултету се настоји да се систематски прати, оцењује и активно подстиче научни напредак наставника и ментора на докторским студијама. Подаци о менторима дати су у [Табели 6.7](#), док су њихове комплетне библиографије доступне на веб-сајту Факултета, тј. веб-страницама катедри у оквиру којих предају.

Студенти се кроз наставу на докторским студијама подстичу на научно-истраживачке активности, као и да своје научно-истраживачке резултате објављују у националним и међународним научним часописима, саопштавају на научним конференцијама и да их кроз друге активности презентују јавности. Постоји тенденција да се све већи број докторанада укључује у домаће и међународне научноистраживачке пројекте. Подаци о научноистраживачким резултатима студената докторских студија дати су у [Табели 6.5](#).

Укупан број одбрањених докторских дисертација на Филолошком факултету у периоду 2018-2020. године је 148, што је у просеку 49 докторских дисертација на годишњем нивоу.

Докторске дисертације са Филолошког факултета у Београду доступне су на јавни увид на заједничком порталу UviDok - Увид јавности у докторске дисертације пре одбране на Универзитету у Београду (<https://uvidok.rcub.bg.ac.rs/handle/123456789/41>), док су одбрањене докторске дисертације похрањене у репозиторијуму свих одбрањених докторских дисертација на Универзитету у Београду и доступне на веб-сајту Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ (<http://eteze.bg.ac.rs/>) и NaRDuS-у - Национални Репозиторијум Дисертација у Србији (<http://nardus.mpn.gov.rs/>).

Општим актима које је Филолошки факултет усвојио у склопу успостављања система обезбеђења квалитета предвиђено је да Факултет редовно самовреднује свој акредитовани студијски програм докторских студија, кроз активности Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе и Већа докторских студија. Надлежности, састав и рад Већа докторских студија регулисани су Правилником о Већу докторских студија који је донет у фебруару 2021. године. Ово стално тело Факултета задужено је за спровођење поступака за проверу и обезбеђење квалитета наставе на докторским студијама и, уколико је потребно, предлагање Наставно-научном већу или декану корективних мера, а оно такође разматра и могућности унапређења наставе на докторским студијама и проверава компетентност наставника и ментора који учествују у реализацији студијских програма докторских студија.

Анкету о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења која је спроведена у децембру 2020. године на Филолошком факултету у Београду попунило је 48 студента докторских академских студија. Распон просечне оцене по тврдњама у анкети креће се између 3,4 и 4,8, (на скали од 5) при чему су тврдње које се односе на усвојеност знања и вештина неопходних за наставак студија и редовност одржавања наставе и консултација добиле доста високу оцену (4,4). С обзиром да су све тврдње у анкети добиле натпросечну оцену, можемо рећи да су студенти докторских студија у доброј мери задовољни квалитетом тих студија на Филолошком факултету.

б) SWOT анализа за стандард 15

S (Strengths): Предности	W (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Мере за обезбеђење квалитета докторских студија и процедуре неопходне за одржавање квалитета јасно су дефинисане и постоји стално стручно тело Факултата – Веће докторских студија, које је задужено да их спроводи. +++ ➤ Квалитетан и компетентан кадар који држи наставу на докторским студијама. +++ ➤ Континуирано осавремењавање предмета и увођење нових предмета на докторским студијама у складу са актуелним дешавањима у одговарајућим научним областима. ++ ➤ Укљученост докторанада у националне и међународне научно-истраживачке пројекте. +++ ➤ Сарадња Факултета са већим бројем националних и међународних научних и образовних институција. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Одлазак квалитетних студената завршених мастер академских студија на наставак студија у иностранство. ++ ➤ Одустајање једног броја студената од докторских студија. ++ ➤ Немогућност значајније финансијске подршке наставницима и студентима докторских студија за одласке на међународне конференције. +++ ➤ Невредновање монографија приликом процене квалификација ментора у области друштвено-хуманистичких наука. ++ ➤ Мали број студената из иностранства који уписују докторске студије на Факултету. ++

O (Opportunities): Могућности	T (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Конкурисање за нове пројекте на конкурсима Фонда за науку РС. +++ ➤ Укључивање наставника и докторанада у међународне пројекте, као и предлагање и покретање нових међународних пројеката. ++ ➤ Интензивније укључивање младих истраживача на пројекте. ++ ➤ Обучавање наставника и докторанада за писање предлога научних и стручних пројеката. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Опадање квалитета докторских дисертација услед опште климе у друштву која не подстиче квалитет. ++ ➤ Недостатак средстава за публикување научних резултата у <i>open access</i> часописима који постају све више заступљени. ++ ➤ Неконкурентност истраживача из области друштвено-хуманистичких наука у односу на истраживаче из области природних наука услед начина вредновања научно-истраживачких резултата. +++ ➤ Недовољна мотивисаност студената за докторске студије. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

1. Развијање међународне сарадње и мобилности наставног особља и студената ради стицања неопходних искустава за унапређење квалитета студијских програма и њихово усклађивање са праксом на угледним универзитетима у Европи и свету;
2. У циљу унапређења квалитета докторских студија, као и броја уписаних студената размотрити могућности удруживања докторских студија са сродним факултетима у земљи и региону, као и друге могуће облике међуинституционалне сарадње;
3. Радити на обезбеђивању услова за континуирано усавршавање наставника;
4. Планирати материјална средства за обезбеђење савремене опреме и литературе као и публикување радова у *open access* часописима;
5. Испитати и размотрити факторе који доводе до одустајања студената од докторских студија и предузети корективне мере уколико је могуће;
6. Радити на прављењу репозиторијума објављених радова студената докторских студија;
7. Подизати свест о значају квалитета докторских студија за углед и репутацију Факултета и Универзитета у Београду.

Показатељи и прилози за стандард 15:

- Табела 15.1.** Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,
- Табела 15.2.** Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)
- Табела 15.3.** Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе
- Прилог 15.1.** Правилник докторских студија
- Прилог 15.2.** Извод из Статута који регулише докторске студије
- Прилог 15.3.** Правилник о раду докторске школе
- Прилог 15.4.** Правилник о избору ментора
- Прилог 15.5.** Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта и Упутство